



**Brīvpusdienas
Līvānu novada
skolēniem**

4. lappusē

**Sudrabkāzas
Riebiņu novadā**

6. lappusē

**Ebreji
Latgalē**

7. lappusē

Preiļos turpinās pilsētas komunikāciju izbūve



● Rit kanalizācijas tīklu izbūves darbi A.Upīša ielas mikrorajonā.

Preiļu pilsētā turpinās pagājušā gada maijā aizsāktie maģistrālā ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūves un rekonstrukcijas darbi ES KF līdzfinansētā projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Preiļos, II kārtā" ietvaros. Centralizētais ūdensvads un kanalizācijas tīkli pašreiz tiek būvēti Brīvības ielā, A.Upīša ielā un Saltupes ielā. Savukārt Raiņa bulvārī, Liepu, Ventpils, Bērzu, Vidzemes, Bauskas un Pļaviņu ielā pazemes komunikāciju ierīkošanas būvdarbi pabeigti un notiek asfaltbetona seguma ieklāšana, informēja SIA "Preiļu saimnieks" sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Sarežģīti apakšzemes komunikāciju būvdarbi A.Upīša ielā

Pašreiz lieli rakšanas darbi notiek A.Upīša ielas mikrorajonā, kur tiek izbūvēts maģistrālais ūdensvads un kanalizācijas tīkli.

SIA "Daugavpils būvmehānizācija" tehniskais direktors

Rostislavs Maļina akcentē, ka A.Upīša ielā notiekošie būvdarbi ir apjomīgi – kanalizācijas tīklu izbūves dziļums ir 2,7 metri. Jaunizbūvētais kanalizācijas tīkls savienos mikrorajonu ar SIA "Preiļu saimnieks" notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Būvdarbu laiku šajā ielā paildzina ne tikai tas, ka ļoti dziļā tranšējā tiek ievietotas liela diametra kanalizācijas caurules, bet arī slapjš grunts. Tādēļ augu diennakti darbojas speciālas gruntsūdens atsūkņšanas iekārtas. Apkārtējo māju iedzīvotāji dzird troksni, ko rada atsūkņšanas iekārtu darbināšanas elektroģenerators. R. Maļina norāda, ka visticamāk jau šonedēļ būvdarbi būs pavisam beigušies, taču šīs iekārtas vairs nevajadzēs darbināt, un dūkoņa naktis netraucēs.

Rostislavs Maļina prognozē, ka satiksme A.Upīša ielā būs ierobežota līdz augusta beigām. Tīklu savienojumu izbūvi būs nepieciešams veikt arī A.Upīša un Daugavpils ielu krustojumā, tādēļ autobraucējiem ar satiksmes ierobežojumiem vēl būs jārēķinās.

Turpinājums 5. lappusē.



Vissvētās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētku pasākumu kārtība Aglonas bazilikā

13. augusts

Pulksten 7.00 — Rīta svētā Mise
Pulksten 9.00 — Dienas svētā Mise
Pulksten 10.00 — Rožukronis
Pulksten 12.00 — bīskapa Boļeslava Sloškāna piemiņai veltīta Dienas svētā Mise
Pulksten 15.00 — Žēlsirdības kronītis
Svētā Meinarda lielie svētki
Pulksten 18.30 — Vesperes
Pulksten 19.00 — Vakara svētā Mise, Dievmātes litānija
Pulksten 20.00 — procesija ar Fatimas Dievmātes statuju ap baziliku
Pulksten 24.00 — Pusnakts svētā Mise, nakts vigīlija bazilikā

14. augusts

Pulksten 7.00 — Rīta svētā Mise (bazilikā pie Dievmātes altāra)
Pulksten 9.00 — Dienas svētā Mise, garīgā adopcija (bazilikā pie lielā altāra)
Pulksten 11.00 — Rožukronis (bazilikā pie lielā altāra)
Pulksten 12.00 — Dienas svētā Mise jaunatnei un svētceļniekiem (pie pāvesta altāra)
Pulksten 15.00 — Žēlsirdības kronītis
Pulksten 17.00 — Dienas svētā Mise ārzemju svētceļniekiem (pie pāvesta altāra)
Vissvētās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas lielie svētki
Pulksten 18.15 — garīgā mūzika (pie bazilikas)
Pulksten 18.30 — Vesperes
Pulksten 19.00 — Vakara svētā Mise, Iestiprināšana, Dievmātes litānija, euharistiskā procesija (pie pāvesta altāra)
Pulksten 22.00 — Tautas Krustaceļš (sagrālajā laukumā)
Pulksten 24.00 — Pusnakts svētā Mise (pie pāvesta altāra)
No pulksten 1.00 līdz 7.00 — adorācija baznīcā

15. augusts

Pulksten 7.00 — Rīta svētā Mise (bazilikā pie Dievmātes altāra — latgaliski)
Pulksten 9.00 — svētā Mise jaunatnei (pie pāvesta altāra), Iestiprināšana
Pulksten 10.00 — svētā Mise svešvalodā (apakšējā baznīcā)
Pulksten 11.00 — Rožukronis (pie pāvesta altāra)
Pulksten 12.00 — svētku galvenā svētā Mise, Dievmātes litānija, euharistiskā procesija (pie pāvesta altāra)
Pulksten 19.00 — Vakara svētā Mise (pie Dievmātes altāra)

● REKLĀMA

LAFIKO.LV

Mums 20 gadi!

Esam samazinājuši aizdevumu procentus!

KREDĪTI PENSIONĀRIEM

līdz 75 gadu vecumam

NAUDA JEBKURAM MĒRKIM!

Preiļi, Raiņa bulv. 21, 7. kabinets (1. stāvs)
otrdiena 9.30 – 15.00

☎ 65320077, 65421026, 26773714

Aizņemties atbildīgi, izvērtējot savas iespējas!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

LIZDA vadītāja: IZM atrašanās Reformu partijas pārziņā ir minuss

Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) atrašanās Reformu partijas (RP) pārziņā ir minuss nozarei, šādu viedokli intervijā laikrakstam «Neatkarīgā» pauž Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) vadītāja Ingrīda Mikiško. «Redzam, ka ministrs cīnās par naudu nozarei, bet diemžēl tā ir RP, kuras pārziņā atrodas IZM, kas ir minuss – jūtam, ka politiskās cīņas ietekmē nozari,» atzīst LIZDA vadītāja. Mikiško uzskata, ka RP ir pārāk vājš spēlētājs politikā un valdības koalīcijā. Viņa norāda, ka partiju savstarpējās cīņās, dažādie uzskati ietekmē arī budžeta sadalījumu, proti, dalot budžetu, tiek ņemta vērā nevis nozare kopumā, bet kuras partijas pārraudzībā tā ir. Viņa piekrīt viedoklim, ka RP vadītās ministrijas, tostarp IZM, tiek apdāfītas un to izjūt nozare. «Jāsaprot, ka, ja izglītībai regulāri trūkst naudas, tas atsauksies, ja ne šogad vai nākamgad, tad jau pēc pieciem gadiem. Nedomājot pāris gadus uz priekšu, rezultāts būs bēdīgs,» sacīja LIZDA vadītāja. Vienlaikus viņa atzīst, ka jaunā izglītības un zinātnes ministra Vjačeslava Dombrovskā (RP) darba stils ir atšķirīgs no viņa priekšgājēja Roberta Kīļa. Esot lielāka ieklausīšanās nozares pārstāvju teiktajā, bet vēl nevarot spriest par to, kāds būs rezultāts.

Pensionēšanās migrācija jeb es no bērniem neubagošu!

No Latvijas uz Lielbritāniju ir sācies jauns emigrācijas paveids – pensionēšanās migrācija. Tas pārsteidzis pat demogrāfus Latvijā, jo līdz šim pirmspensijas vecuma cilvēki kūrī krāmēja koferus. Apjaušot, ka Latvijā veiktās sociālās apdrošināšanas iemaksas tāds nabadzības pabalsts vien būs, pirmspensijas vecuma latvieši steidz strādāt uz Lielbritāniju, lai nopelnītu britu minimālo pensiju. Lielbritānijā imigrantu no Latvijas vidējais vecums ir 28 gadi, taču darba aģentūras novērojušas – arvien biežāk sākuši emigrēt latvieši vecumā pēc 50 gadiem. Piemēram, sešdesmit divus gadus vecā Māriete Tera atbrauca uz Angliju, lai atmaksātu Latvijā ņemtus kredītus. Banku uzsūtītie parādu piedzinēji draudējuši ar atvilkumiem no Latvijas pensijas. Saprotot, ka tad vecumdiēnās pat izdzīvošanai nepietiks, Māriete jau savlaicīgi kāpusi lidmašīnā. Māriete Tera pelna pensiju Anglijā astoto gadu. Zvanot uz Lielbritānijas darba lietu un pensiju departamentu, Māriete noskaidroja – pēc diviem gadiem, kad darba stāžs Anglijā būs sasniegts desmit gadus, viņa saņems britu pensiju 130 mārciņas katru nedēļu jeb 416 latu mēnesī. Tas nozīmē, desmit gadus Anglijā Māriete būs nopelnījusi divas reizes lielāku pensiju nekā strādājot Latvijā četrdesmit gadus. Turklāt krietnu laiku Māriete 5% no katras nedēļas algas iemaksājusi vēl arī Anglijas privātajā pensiju fondā. To, ka pirmspensijas vecuma latvieši izrāda arvien lielāku interesi par to, kas jādara Lielbritānijās pensijas saņemšanai, apliecina Anglijas latviešu juridiskajā palīdzības centrā. Tur arī stāsta – pietiekot nostrādāt vien pāris gadus, lai valsts pensiju saņemtu, piemēram, 80 mārciņas mēnesī. Pieliekot klāt Latvijas pensijai, tas rada pietiekamu atspaidu. «Cilvēkiem ir ļoti liela iespēja, ja viņi paliks šeit, nevis atgriezīsies Latvijā, viņiem vecumdiēnas tik tiešām ir nodrošinātas. Būs Latvijas pensija, būs Anglijas pensija, būs pensijas kredīts, plus mājokļa nodoklis un visas atlaides. Televīzijas licence par brīvu, transports par brīvu, protams, medicīna par brīvu,» stāsta «FAQ & Support» vadītāja Spaldingā Laima Brenca.

«Dzīves kvalitātē es tiešām jūtos kā cilvēks, jo es daudz ko varu atļauties. Domāju, ka 55 gadi, 60 gadi nāk cilvēkam, dzīve jau beigusies, bet atbraucot šeit un sapratu, ka dzīve vēl tikai sākas, un var izbaudīt visus dzīves labumus, braucot pa ārzemēm. Latvijā es nekad nevarētu atļauties atstāt, teiksim, tūkstoti Tenerifē un aizbraukt uz Meksiku par tūkstoti piecīsimt. Taču Māriete brīdina – salīdzinot ar jauniešiem, gados vecākiem latviešiem emigrācija uz Lielbritāniju ir liels emocionāls pārbaudījums un ne visi to spēj izturēt. No otras puses, pensionēšanās migrācija kā ilgtermiņa investīcija esot gudra izsprukšana no trūcīgām vecumdiēnām dzimtenē. «Anglijā pirmspensijas vecuma cilvēkus nediskriminē, bet Latvijā pirmspensijas cilvēkiem būtu grūti atrast darbu, jo tur vajag garas slaidas meitenes. Diez vai es tur varētu atrast darbu savā pirmspensijas vecumā,» salīdzina latvieti.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

Žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Pasaules nostēpums ir tas, ka tā ir domāta priekam...
Jebkurš prieks mirst, ja tas nav saistīts ar mūžību.*

(G.K. Čestertons)

Valdība apstiprina izmaiņas Darba likumā

**Valdība 6. augustā apstiprināja
Labklājības ministrijas (LM)
izstrādātos grozījumus
Darba likumā, kas paredz pilnveidot
darba tiesiskās attiecības
regulējošas normas.
Tie vēl jāpieņem Saeimā.**

Likumprojektā precizēti nosacījumi par darba tiesisko attiecību nodibināšanu. Piemēram, precizēta darba sludinājumos un darba līgumā ietvertā informācija, kā arī noteikts darba devēja pienākums nodrošināt darba līgumu uzglabāšanu un uzrādīšanu pēc uzraudzības un kontroles institūciju pieprasījuma.

Konkretizēti atsevišķi darba samaksas jautājumi gan saistībā ar vidējās izpeļņas aprēķināšanu (nosakot līdzīgu regulējumu tam, kāds ir attiecināms uz publiskā sektorā nodarbinātajiem), gan, padarot skaidrākus nosacījumus ieturējumiem par darba devējam nodarītajiem zaudējumiem. Tāpat noteikti jauni nosacījumi atpūtas dienu piešķiršanai cilvēkiem, kuri ārstniecības iestādē nodod asinis. Vienlaikus LM piedāvā noteikt elastīgākas prasības, izmaksājot samaksu par atvaļinājuma laiku, ja darba devējs un darbinieks par to vienojas.

Atsevišķi grozījumi attiecas uz piezīmes un rājienu izteikšanu, proti, pagarināts termiņš piezīmes vai rājienu

izteikšanai darbiniekam. Tāpat noteikts skaidrs pienākums darba devējam disciplinārsoda gadījumā izsniegt darbiniekam rakstveida dokumentu, ar kuru piezīme vai rājiens izteikts. Vienlaikus samazināts termiņš līdz vienam mēnesim, kad darbiniekam ir tiesības prasīt piezīmes vai rājienu atcelšanu, līdzīgi, kā tas ir gadījumā ar uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu.

Izmaiņas ir arī saistībā ar darba līguma uzteikumu, piemēram, noteikti skaidri nosacījumi uzteikuma paziņošanai, izmantojot pastu vai elektronisko pastu, kā arī saīsināts laiks, kurā darba devējs, kas paredzējis veikt kolektīvo atļaušanu, par to paziņo Nodarbinātības valsts aģentūrai un pašvaldībai. Vienlaikus jāuzsver, ka darbiniekam paredzētās garantijas netiek mazinātas. Tāpat arī papildus ietvertas darba devēja tiesības izbeigt darba līgumu, ja normatīvajos aktos, piemēram, Bērnu tiesību aizsardzības likumā, noteikti īpaša rakstura nodarbināšanas aizliegumi.

Atsevišķi precizējumi paredzēti saistībā ar darba un atpūtas laika regulējumu, lai nodrošinātu atbilstību Eiropas Savienības tiesiskajam regulējumam šajā jomā, jo īpaši par atsevišķiem virsstundu darba, nakts darba un summētā darba laika uzskaites aspektiem. Tāpat arī pilnveidoti nosacījumi par atvaļinājumiem bez darba

samaksas saglabāšanas, paredzot darba devējam obligātu pienākumu piešķirt šādu atvaļinājumu, ja to pieprasa darbinieks, kurš kā audzūģimene vai aizbildnis aprūpē bērnu, kā arī darbinieks, kurš atbilstoši bāriņtiesas lēmumam faktiski kopj un audzina cita cilvēka bērnu.

Vienlaikus pārskatīta īpašā aizsardzība darbiniecēm, kuras baro bērnu ar krūti, nosakot, ka gadījumos, kas nav saistīti ar nepieciešamību nodrošināt darba aizsardzību un mātes un bērna veselību, šādu īpašu aizsardzību ierobežo laikā līdz bērna divu gadu vecumam. Savukārt citos gadījumos regulējums paliek nemainīgs.

Lai nodrošinātu efektīvāku darbinieka tiesību aizsardzību, precizēts regulējums par neizmantotā atvaļinājuma kompensēšanu, skaidri nosakot, ka kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu izmaksājama par visu neizmantotā atvaļinājuma laiku.

Likumprojektā ir ietverti arī citi precizējumi un papildinājumi.

LM uzsver, ka lielāks grozījumu daļas iniciatori ir sociālie partneri – Latvijas Darba devēju konfederācija un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Likumprojekts ir skatīts arī Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdē.

Atgādinām, ka Darba likums ir spēkā no 2002. gada 1. jūnija.

AS “Sadales tīkls” gatavs elektroenerģijas tirgus atvēršanai mājsaimniecībām

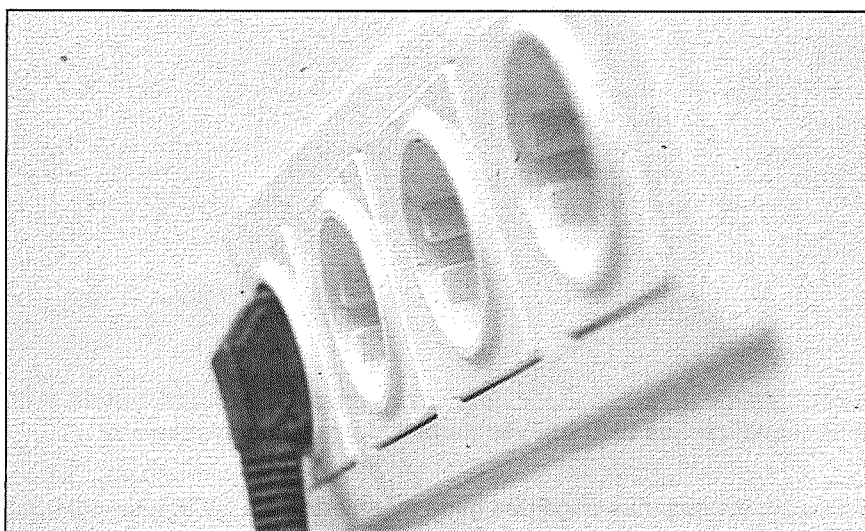
AS “Sadales tīkls” ir veicis visus nepieciešamos priekšdarbus, lai brīdī, kad Latvijā tiks pilnībā atvērts elektroenerģijas tirgus mājsaimniecībām, spētu tehniski nodrošināt sadarbību ar elektroenerģijas tirgotājiem.

Elektroenerģijas tirgus pilnīga atvēršana nozīmē, ka elektroenerģijas tirdzniecības cena Latvijā vairs netiks regulēta un arī mājsaimniecībām būs jāizvēlas savs elektroenerģijas tirgotājs un jāizvērtē sev piemērotākais piedāvājums.

Elektroenerģijas tirgus atvēršana Latvijā tika uzsākta 2007. gada 1. jūlijā, kad pirmie klienti sāka iegādāties elektroenerģiju brīvā tirgus apstākļos. Šobrīd elektroenerģiju brīvajā tirgū, individuāli izvēloties elektroenerģijas tirgotāju, pērk vairāk nekā 24 tūkstoši klientu, no tiem – aptuveni 3 000 mājsaimniecības.

Pakāpeniska tirgus paplašināšanās ir ļāvusi AS “Sadales tīkls” veiksmīgi nodrošināt ar elektroenerģijas tirgus atvēršanu saistītos tehniskos procesus: pielāgot uzņēmuma informācijas tehnoloģiju (IT) sistēmas tirgotāja maiņas nodrošināšanai, izveidot klientu pašapkalpošanās portālu www.e-st.lv, kurā klienti var nodot elektroenerģijas skaitītāja rādījumus un iegūt aktuālo informāciju.

AS “Sadales tīkls” isteno vienotus sadarbības principus ar visiem tirgotājiem



un līdz 2013. gada 1. augustam ir noslēdzis Sistēmas lietošanas līgumus ar 17 elektroenerģijas tirgotājiem. AS “Sadales tīkls” kā elektroenerģijas piegādātājs ir infrastruktūras (piemēram, vadi, balsti, kabeļi) nodrošinātājs, lai elektroenerģija nonāktu līdz visiem klientiem, saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem starp tirgotāju un klientiem.

Klienti no tirgus atvēršanas iegūst iespēju izvēlēties sev piemērotāko piedāvājumu, kas sastāv vai nu no zemākas cenas, ko piedāvā kāds no elektroenerģijas tirgotājiem, vai labāka, tieši viņa vajadzībām atbilstošāka pakalpojuma. Ja mājsaimniecība nebūs

izvēlējusies tirgotāju brīdī, kad elektroenerģijas tirgus tiks atvērts pilnībā, elektrības piegāde klientam netiks pārtraukta. Elektroenerģiju šajā gadījumā turpinās pārdot līdzšinējais tirgotājs. Informācija par elektroenerģijas tirgotājiem un tirgotāju maiņas procesu pieejama AS “Sadales tīkls” mājas lapā www.sadalestikls.lv.

AS “Sadales tīkls” nodrošina elektroenerģijas piegādi vairāk nekā vienam miljonam klientu objektu visā Latvijas teritorijā un elektroenerģijas sadales tīklu kopgarums ir aptuveni 95 000 kilometri.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Latvijas Pašvaldību savienības kongress

9. augustā Aucē notika Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) 24. kongress ar moto «Jauni izaicinājumi». Par LPS priekšsēdi ar 164 balsīm no 176 atkārtoti ievēlēts Andris Jaunsleinis. Par LPS priekšsēdētāja vietniekiem kongress apstiprināja Latvijas Lielo pilsētu asociācijas izvirzīto Jelgavas mēru Andri Rāviņu un novadu apvienības izvirzīto Auces domes priekšsēdētāju Gintu Kaminski.

LPS 24. kongress pieņēma arī vairākas rezolūcijas — par auto ceļiem un sabiedrisko transportu, par vidēja termiņa budžetu, par pašvaldību darbinieku motivācijas sistēmu, par pašvaldību tiesībām un spēju rīkoties ar savu īpašumu un veikt uzņēmējdarbību iedzīvotāju interesēs, kā arī rezolūciju par pašvaldību autonomijas deklarāciju. Pieņemtās rezolūcijas LPS nosūtīs Saeimai un Ministru kabinetam, lai vērstu uzmanību un rosinātu risināt problēmsituācijas.

Delegāti par LPS kongresu

ANITA BRAKOVSKA, Vārkavas novada domes priekšsēdētāja:

— Par kongresu man ir pozitīvs iespaids, īpaši attiecībā uz jautājumu par ceļu sakārtošanu, kas novadu cilvēkiem ir galvenā sāpe, un pašvaldībām šī nasta līdz šim bija jānes uz saviem pleciem. Man ļoti nepatika Saeimas un valdības pārstāvju — Solvitas Āboltiņas un Valda Dombrovska attieksme pret kongresu. Viņi no papīra nolasīja savu sakāmo un devās prom. Viņus neinteresēja, ko debatēs runāja kongresa delegāti — pašvaldību vadītāji, kuri ir vislabāk informētie par lietu patieso stāvokli visā valstī, un katrs bez tam pārstāv visa novada iedzīvotājus. Man ir kauns par šādu attieksmi pret iedzīvotājiem no valsts augstāk stāvošo amatpersonu puses. Kā viņi var nesaplānot laiku tā, lai šajā dienā būtu kopā ar pašvaldību vadītājiem un uzklausītu par reālo situāciju valstī?

Par LPS man palika pozitīvs iespaids, apmierina, kā apvienība darbojas, kā strādā tās valdes priekšsēdētājs.

HELĒNA STREIĶE, Aglonas novada domes priekšsēdētāja:

— Pēc četrus gadus pārtraukuma, kad neesmu darbojusies pašvaldībā, man grūti veikt dziļu analīzi LPS darbībā, izdarīt kādus secinājumus. Varu pateikt tikai savas subjektīvās domas. Uzskatu, ka ļoti mērķtiecīgi bija darbojusies savienības valde un pašvaldību vadītāji, sagatavojot rezolūcijas. Tajās ir ietverts tas, kas vajadzīgs pašvaldībām. Piemēram, ļoti nozīmīga ir rezolūcija par ceļiem. Kādreiz, kad veidojām novadus, valdība solīja, ka visi ceļi no nomalēm līdz centram tiks sakārtoti, bet mūsu novadā joprojām no Šķeltovas līdz Aglonai ceļš nav savests kārtībā. Valdība savu solījumu nav izpildījusi. Ļoti patika vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Edmunda Sprūdža ieteikums iestrādāt valsts budžetā valsts investīcijas, kas savulaik bija, bet krīzes laikā tika izņemtas un līdz ar to negatīvi ietekmēja pašvaldību attīstību. Ja būš šādas investīcijas, pašvaldības varēs izvēlēties projektam tādu programmu, kas visvairāk tai piemērota un vajadzīga.

ANDRIS VAIVODS, Līvānu novada domes priekšsēdētājs:

— Katrā kongresā tiek pieņemtas rezolūcijas, un arī šoreiz tika pieņemtas, un cerams, ka tiks pildītas, tas ir, — tiks pieprasītas pildīt. Saeimas priekšsēdētāja Solvita Āboltiņa nodemonstrēja ideālu runu, kā vajadzētu būt, — ka valdībai un pašvaldībām kopīgi jāstrādā, ka ir gata uzņemt un uzklausīt pašvaldību vadītājus, bet būtu labi, ja runāšana sakristu ar reālajiem darbiem. Bija neērti klausīties, apzinoties, ka īstenībā tas tā nav, ka acimredzami valsts augstākās amatpersonas nemaz patieso situāciju. Tuvojās kārtējās Saeimas vēlēšanas, un visi kļuvuši tik devīgi, vismaz vārdos. Jebkurš pašvaldības vadītājs Saeimā tikšot uzklausīts, nāciet, kad vien vēlaties, runāsim par problēmām, mums jāstrādā kopīgi, lai tās atrisinātu, mēs ieklausīsimies, — tādi solījumi izskanēja no tribīnes šajā kongresā.

Runātāji debatēs — pašvaldību vadītāji, kā arī LPS valdes priekšsēdētājs Andris Jaunsleinis uzsvēra, ka šovasar notikušajās pašvaldību vēlēšanās iedzīvotāji mums ir uzticējušies, tāpēc mūsu pienākums iestāties par iedzīvotāju interesēm. Tāpat pienākums iedzīvotājiem pateikt, kuras partijas pašvaldības atbalsta, un par tiem arī jābalso. Bet pēdējos gados valdība negrib dzirdēt pašvaldību vēlmes, un, ja arī ieklausās, tomēr likumus un lēmumus pieņem, tās neņemot vērā. Pašvaldībām tiek palielinātas tikai funkcijas.

Andris Jaunsleinis savā uzrunā uzsvēra, ka LPS stingrāk pieprasīs ievērot pašvaldību vajadzības. Kopumā šo kongresu vērtēju ļoti pozitīvi un ceru, ka pieņemtās rezolūcijas tiks izpildītas.

ILMĀRS MELUŠKĀNS, Riebiņu novada domes priekšsēdētājs:

— Man nešķīta, ka es saklausītu kaut ko tādu, kas pārliecinātu par krasām izmaiņām. Sevišķi Saeimas priekšsēdētājas Solvitas Āboltiņas un Ministru prezidenta Valda Dombrovska runas, manuprāt, bija tādas, kas par pašvaldībām neviens nekādu skaidrību. Viņi runāja, cik viss labi, cik izdevies, kā visas krīzes pārvarētas. Kongresos pieņemtās rezolūcijas vienmēr ir skaidras, arī par šogad pieņemtajām var teikt to pašu. Bet lielākoties tās rezolūciju līmenī arī paliek. Tiesa ir bijusi arī pozitīvi sadarbības momenti, bet vairumā gadījumu valdība neiedziļinās pašvaldību vajadzībās un saprot tikai savas intereses. Pašvaldību kongress sāk līdzināties tikai vietai, kur sanākt kopā un «nolaist tvaiku», bet nekas nemainās.

Pašvaldībām daudz risināmu jautājumu. Piemēram, ar izglītības un skolu jautājumiem katrs «kuļas», kā var. Valstī būtu jāizdomā kopīgs risinājums par ma-

zajām skolām un skolu ēkām, bet valdībai šī lieta galīgi vienaldzīga, tā noteiktāki jaunus koeficientus pedagogu algām.

Tāpat arī attiecībā uz investīciju lietām. Kamēr investīcijas nenāks uz teritorijām, bet tiks dalītas tā kā līdz šim pa nozarēm ar ministriju starpniecību, tik ilgi arī neziņā pemsimies. Kaut vai piemērs ar Riebiņu vidusskolas siltināšanu, kurai top jau ceturtais projekts, lai iesniegtu investīciju piešķiršanai.

ALDIS ADAMOVIČS, Preiļu novada domes priekšsēdētājs:

— Rezolūcijas, kas kongresā tika pieņemtas, pašvaldībām ir aktuālas, kaut vai attiecībā uz ceļu un ielu fondu, kam būtu vajadzīgs krietni lielāks finansējums. Tāpat attiecībā uz ienākuma nodokļa pārdalīšanu, ka pašvaldībām jāparedz lielāks procents no nodokļiem. Premjerministrs apsolīja, ka nākamgad valsts budžetā pieaugums būs proporcionāls pašvaldību budžeta pieaugumam, kaut gan no tiem cipariem brīžiem nevar saprast, ko valsts ņem par pamatu un kas tiek pasniegts par pamatu pašvaldībām. Šogad valstij budžeta pieauguma daļa bija krietni lielāka nekā pašvaldībām. Atzīstu, ka ir vajadzīgs kopīgs pašvaldību viedoklis. Cits jautājums, cik šīs rezolūcijas valdība ņems vērā.

Tomēr jāpiemin, ka neliela rīvēšanās notiek arī iekšēji starp pašvaldībām. Lielajām pilsētām ir viena apvienība, kas risina savas problēmas, novadiem — otra. Bet vēl jau ir arī mazās pašvaldības — bez pilsētām, kas pēdējos gados vispār netiek ņemtas vērā un lielajos konkursos nemaz nevar iziet atlases kārtas. Bija runa, ka nākotnē jāparedz programmas arī mazajiem novadiem. Kongresā no valdības puses izskanēja solījums, ka tiks atjaunota valsts investīciju programma, kas varētu būt pozitīvi arī priekš mazajām pašvaldībām.

No valdības tiek prasīts atstāt plānošanas reģionu pārvaldībā esošo sabiedrisko transportu — vietējos reisu, kā arī nākotnē pārņemt starppilsētu reisu vismaz reģionu ietvaros. Pret to gan ļoti pretojas valdība, Satiksmes ministrija, Autotransporta direkcija. Acimredzot, ir kaut kādas savas intereses. Tomēr tieši reģioniem pašiem būtu jālemj par sabiedriskā transporta kustību gan starp pilsētām un laukiem, nevis sēžot kabinetā Rīgā, pateikt, kurš reiss vajadzīgs un kurš nē. Kopumā kongresu vērtēju pozitīvi.

Sagatavoja L.Rancāne

AKTUĀLI

Lauksaimniekiem piešķir nākamos 30 litrus dīzeļdegvielas, kas atbrīvota no akcīzes nodokļa

Lauku atbalsta dienests (LAD) lauksaimniecības produkcijas ražotājiem ir piešķīris nākamo dīzeļdegvielas, kam piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu, apjomu — 30 litrus par vienu atbilstošās platības hektāru. Līdz ar to patlaban kopā ir piešķirti 80 litri dīzeļdegvielas par vienu atbilstošās platības hektāru.

Par atlikušā dīzeļdegvielas daudzuma piešķiršanu LAD lēmumu pieņēms līdz 2013. gada 30. oktobrim. Lauksaimnieki par to tiks informēti.

Degvielu ar akcīzes nodokļa atbrīvojumu var iegādāties no tirgotājiem, kuri reģistrējušies šādas degvielas tirdzniecībai. Saraksts ar degvielas tirgotājiem regulāri tiek aktualizēts un publicēts LAD mājaslapas www.lad.gov.lv sadaļā «Akcīzes degviela».

LAD atgādina, ka 2013. gadā pieteikšanās 2013./2014. saimnieciskā gada bezakcīzes dīzeļdegvielai notika līdz 2013. gada 1. jūnijam. Atbrīvojumu degvielas iegādei piešķir par tādas lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības apstrādāšanu, kura attiecīgajā gadā ir deklarēta un apstiprināta vienotā platības maksājuma saņemšanai, kā arī par zemes platības apstrādi zem zivju dīķiem, kur audzē zivis vismaz 20 ha platībā par kuriem ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas vai akvakultūras produkcijas ražošanas ir vismaz 200 latu no hektāra (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu).

Baltkrievija pierobežā uzsāks meža cūku vakcināciju pret klasisko cūku mēri

2. augustā Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) ģenerāldirektors Māris Balodis un Baltkrievijas lauksaimniecības un pārtikas industrijas ministra vietnieks Vasilijš Kazakevičs parakstīja līgumu par meža cūku vakcinācijas pret klasisko cūku mēri uzsākšanu pierobežas zonā Baltkrievijas pusē, informē Ilze Meistere, PVD Sabiedrisko attiecību daļas vadītāja. Pēc pagājušā gada beigās Latvijā uzliesmojušā klasiskā cūku mēra, PVD guva Eiropas Komisijas (EK) atbalstu meža cūku vakcinācijai pret šo bīstamo dzīvnieku infekcijas slimību un, lai slimības apkarošanas pasākumi būtu efektīvāki, ierosināja meža cūkas vakcinēt ne tikai pierobežas zonā Latvijas pusē, bet arī Baltkrievijas pusē.

EK šo Latvijas priekšlikumu atbalstīja un jau drīzumā ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu Baltkrievijas veterinārās uzraudzības dienests uzsāks meža cūku vakcināciju pret klasisko cūku mēri.

Jāpiebilst, ka PVD vakcināciju klasiskā cūku mēra inficētajā teritorijā jau ir uzsācis un kārtējā vakcīnas devu izlikšana meža cūku barotnēs augusta sākumā.

Līdzīgi jau divus gadus Latvija ar Baltkrieviju sadarbojas meža dzīvnieku vakcinācijā pret trakumsērgu.

Latvijas PVD ar Baltkrievijas kolēģiem pārrunāja arī aktuālo Āfrikas cūku mēra jautājumu.

Baltkrievijas lauksaimniecības un pārtikas industrijas ministra vietnieks Vasilijš Kazakevičs apliecināja, ka Baltkrievijā tiek pieliktas visas pūles, lai apturētu slimības izplatīšanos, tostarp ir uzsākta meža cūku pastiprināta mediācija un 5 km rādiusā ap lielajiem cūku kompleksiem privātpersonām ir aizliegts turēt cūkas, kā arī ir ieviesti citi slimības apkarošanas pasākumi.

NMP dienesta mediķi nodrošinās neatliekamo medicīnisko palīdzību Aglonas svētku apmeklētājiem

No 11. līdz 15. augustam vairāk kā 100 Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) dienesta mediķi un pirmās palīdzības sniedzēji nodrošinās medicīnisko palīdzību Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētku apmeklētājiem Aglonā. Medicīnisko palīdzību sniegs neatliekamās medicīnas ārsti, ārsta palīgi, ārsti — reanimatologi, kā arī Latvijas Sarkanā Krusta pirmās palīdzības sniedzēji. Mediķu postepi tiks izvietoti visā Aglonas bazilikas teritorijā. Medicīnisko palīdzību varēs saņemt, vērstoties pie pirmās palīdzības sniedzējiem, ātrās palīdzības mašīnās vai dzeltenas krāsas medicīniskajās teltīs. NMP dienesta mediķi aicina svētku apmeklētājus ievērot piesardzības pasākumus savai veselībai un drošībai.

Visos gadījumos, kad pasliktinājies veselības stāvoklis — ir izteikts vājums, apziņas traucējumi, drebuļi, caureja, slikta dūša ar vemšanu, sāpes, hronisku saslimšanu paasinājumi u.c. veselības problēmas — meklējiet mediķu palīdzību!

Kā liecina NMP dienesta informācija, iepriekšējos gados Aglonas svētku laikā cilvēki visbiežāk pēc palīdzības vērsušies ar sirds-asinsvadu slimību paasinājumiem, locītavu sastiepumiem, ādas nobērzu- miem, fizisku spēku izsīkumu, galvassāpēm, gremošanas trakta darbības traucējumiem, kā arī ar alerģisku reakciju pēc insektu dzēlieniem.

Ja līdz mediķiem nevarat nokļūt vai atrodaties ārpus svētku norises vietas, atgādinām, ka akūtu, pēkšņu saslimšanu vai traumu gadījumos neatliekamo medicīnisko palīdzību var izsaukt, zvanot pa tālruni 113.

No 1. septembra mērķdotācija pedagogu algām provizoriski pieaugs par astoņiem latiem vienam bērnam

“Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) prognozēm jaunajā mācību gadā mērķdotācijas apjoms, ko ministrija pārskaita pašvaldībām pedagogu algām, vispārējās izglītības iestādēs pieaugs no tagadējiem 740 latiem vienam bērnam gadā līdz 748 latiem,” saka izglītības un zinātnes ministrs Vjačeslavs Dombrovskis.

Kā zināms, Ministru kabinets 30. jūlija sēdē lēma par papildus finansējuma pie-

šķiršanu, lai novērstu iztrūkumu, kas bija izveidojies, aprēķinot IZM budžetu 2013. gadam, līdz ar to iepriekš paredzētais finansējums tiek nodrošināts pilnā apmērā. Turklāt, ar šā gada 1. septembri piemaksas darba samaksai saņems pedagogi ar 3. kvalitātes pakāpi. Plānots, ka piemaksas tiks noteiktas astoņu procentu apmērā no zemākās mēneša darba algas likmes. Piemaksas turpinās saņemt arī pedagogi ar 4. un 5. kvalitātes pakāpi, informēja Izglītības un zinātnes ministrijas ministra

padomniece komunikācijas jautājumos Una Ahuna-Ozola.

Piemaksām par kvalitātes pakāpēm ir paredzēts papildus finansējums. IZM pašlaik veic aprēķinus, lai nodrošinātu, ka piemaksas šiem pedagogiem būtu lielākas, nekā iepriekšējā mācību gadā.

Lai nodrošinātu, ka visi pedagogi ar 3., 4., un 5. kvalitātes pakāpi saņem atbilstošās piemaksas, tās tiks aprēķinātas katram pedagogam un tiks iezīmēti novirzītas pašvaldībām.

IZM norāda, ka pakāpeniski palielinās mērķdotācijas apjoms pedagogu algām vienam bērnam, ko ministrija pārskaita pašvaldībām. Pagājušajā mācību gadā, salīdzinājumā ar iepriekšējo, šis finansējums vienam bērnam pieauga par deviņiem procentiem.

Precīzi aprēķini par mērķdotāciju apjomu novadiem katru gadu ir pieejami pēc 1. septembra. Plānots, ka šogad precīzie dati tiks apkopoti uz 13. septembri.

Universitāšu mācībspēki strādā ar novada jaunajiem fiziķiem, biologiem, matemātiķiem un ķīmiķiem

Kopš 5. augusta Livānu novada Rudzātu vidusskolā darbojas dabaszinību nometne 8.-12. klašu skolēniem. Tajā piedalās 29 audzēkņi no Rudzātu vidusskolas, Livānu 1. un 2. vidusskolas, Rožupes un Jaunsilavas pamatskolas.

Kā pastāstīja Rudzātu vidusskolas direktors un nometnes organizators Vladislavs Sprinģis, nometnes būtība ir dot iespēju talantīgākajiem skolēniem — ķīmijas, fizikas, matemātikas un bioloģijas olimpiāžu laureātiem — gūt papildus zināšanas no augsti izglītotiem ekspertiem savās jomās — no augstskolu pasniedzējiem, profesoriem un zinātniskajiem līdzstrādniekiem.

Nometnes pirmajās dienās notika nodarbības bioloģijā un ķīmijā, ko vadīja Daugavpils Universitātes zinātniskā darbiniece Kristīne Aksjuta un Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultātes profesors Jānis Švirks. Nometnes dalībnieki gan apguva teoriju, gan devās dabā — uz Pelēčāres purvu, kur dabiskā vidē pētīja floru un faunu, ar lielu interesi iepazīna purvā esošo unikālo Degumu ezeru — ezeru bez krastiem. Novēroja un salīdzināja vides izmaiņas purvā un ezera apkārtnē, bija atraduši arī savādo augu — kukaiņēdāju raseni un pat pabarojuši to. Augstskolu mācībspēku vadībā tika veikti dažādi pētījumi, uzzinātas arī leģendas par ezeru, kurā dzīvo daudz zivju un kas sevišķi iecienīts makšķernieku vidū.

Turpmākās dienas bija veltītas matemātikai un fizikai. Matemātikas nodarbības vadīja Latvijas Universitātes neklātienas matemātikas skolas darbiniece Agnese Šusta, bet fizikas — Daugavpils Universitātes pasniedzēja Lolita Jonāne. Skolēni risināja olimpiāžu uzdevumus, nodarbojās gan telpās, gan arī svaigā gaisā, ārā, kur zīmēja dažādas matemātikas figūras un veica citus uzdevumus.

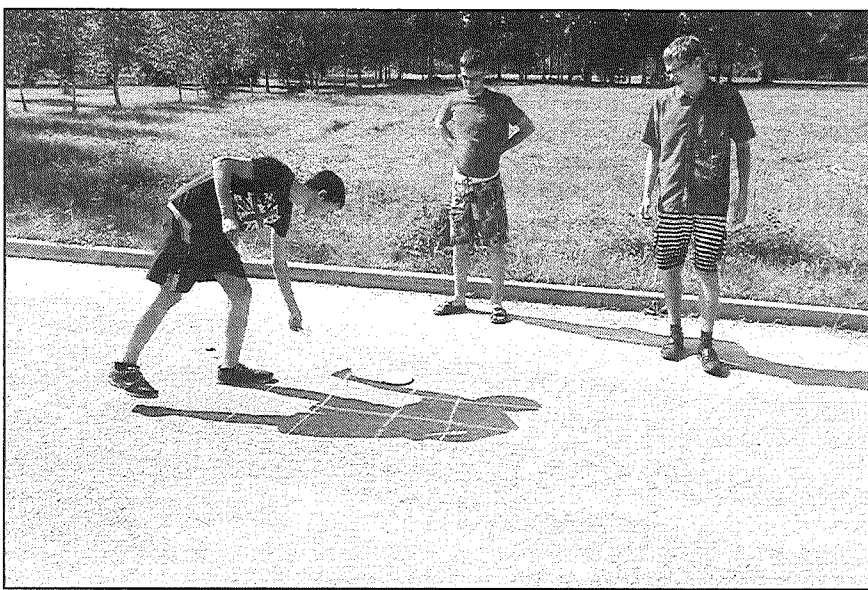
Vakaros un brīvajā laikā varēja apgūt vēderdejas Guntas Katķevičas vadībā, nodarboties ar sportu, ar tehnisko modelēšanu. Sportošanu vadīja Jānis Pīntāns, tehnisko modelēšanu — Guntars Ormanis.

Sestdiena bija pirts un atpūtas diena, bet svētdien risinājās kombinētā olimpiāde, kad bija jāparāda nometnes laikā iegūtās zināšanas. Balvas olimpiādes uzvarētājiem sagādāja Saeimas deputāts Jānis Kļauzs.

Ari kopumā, kā pastāstīja nometnes vadītāja, pedagoge Veneranda Sprinģe, šis pasākums norisinās, pateicoties Livānu novada domes atbalstam un sponsoru palīdzībai. Pašvaldība atbalstīja ideju kā tādu, piešķīra līdzekļus universitāšu mācībspēku piesaistīšanai, bērnu ēdināšanai. Savu ieguldījumu devuši arī uzņēmumi «Z-light», «Livānu



● Nometnes dalībnieki nodarbībās svaigā gaisā.



● Matemātikas uzdevumus var risināt arī ārā uz asfalta.

kūdras fabrika», «RNS — D», kā arī Latvijas Universitāte, ar ko Rudzātu vidusskolai ir sadarbība Mazās matemātikas skolas ietvaros un Daugavpils Universitātei, kuras mācību bāzi nometnes dalībnieki izmantoja divas dienas — vakar un šodien. Nometnes dalībnieki šīs dienas pavadīja Daugavpilī un novadā, gan darbojoties dabas liegumā «Ilgas», gan Daugavpils Universitātes parazitoloģijas laboratorijā un inovatīvās mikroskopijas centrā.

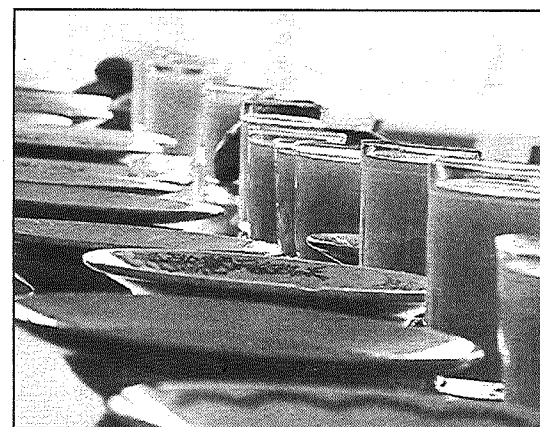
Rudzātu pamatskolā organizētā nometne norisinājās bez Eiropas finansējuma un ir lielisks piemērs, cik daudz izdarāms pašu spēkiem, ja vien ir gribēšana.

Veneranda Sprinģe, taujāta par ideju šīs nometnes sarīkošanā, teica, ka tas saistīts ar vēlmi uzlabot skolēnu zināšanas eksaktajās zināšanās, jo ar zināmu satraukumu uzņemts fakts, ka

pēdējā laikā novada skolēni, kuri gūst panākumus eksakto priekšmetu novadu olimpiādēs, uz olimpiādes trešo kārtu valsts līmeni netiek uzaicināti un negūst uzvaras. Novada bioloģijas, ķīmijas, matemātikas un fizikas priekšmetu skolotāju metodisko apvienību vadītāji ir Rudzātu vidusskolas skolotāji, un tāpēc mūsu skolā arī radās šī ideja par nometni, sacīja Veneranda Sprinģe. Viņa pateicās arī visai skolas darbinieku saimei, kas ieguldīja savu darbu sekmīgā nometnes norisē. Bērni bija lieliski, pedagoge atzinīgi novērtēja nometnes dalībniekus, — zinātkāri, gudri, aizrautīgi, dzīvespriecīgi, kārtīgi.

14. augustā nometnes darbs noslēgsies. Jau pašlaik tās dalībnieki atzinuši, ka nometne ļoti patika, kaut arī neslēpja, ka atsevišķās dienās bijis grūti, — valdīja liels karstums, bet matemātikas uzdevumi bija jārisina tik un tā.

Livānu novadā brīvpusdienas saņems visi skolēni līdz 9. klasei



Ari šajā mācību gadā Livānu novada dome apmaksās pusdienas visiem novada skolēniem līdz pat 9. klasei, kā arī bērniem, kas apgūst piecgadīgo — sešgadīgo obligāto pirmsskolas izglītību. Savukārt valsts nodrošinās ne tikai pusdienas 1. un 2. klašu skolēniem, bet arī svaigus augļus un dārzeņus visiem 1.-9. klašu skolēniem trīs reizes nedēļā.

Brīvpusdienas līdz 9. klasei Livānu novada pašvaldība ieviesa pagājušajā mācību gadā un tās turpinās finansēt arī šogad, apstiprināja Livānu novada domes izpilddirektors Uldis Skreivers. Viņš sacīja, ka bērnu ēdināšanu pašvaldība domā turpināt arī nākamajā — 2014. — budžeta gadā, jo tā ir reāla palīdzība ģimenēm. Ik mēnesi aptuveni 10 latu par katru bērnu paliek ģimenes maciņā. Ja ģimene ir vairāki bērni, tad šāds palīdzības veids atstāj jūtamu ietekmi uz ģimenes budžetu, atzīst domes izpilddirektors.

Livānu novadā ir četras vidusskolas, četras pamatskolas un viena internātpamatskola. Pašvaldībai bērnu brīvpusdienas gadā izmaksā 78 000 latu. Ģimeņu atbalsta politikas ietvaros pašvaldība savas ģimenes cenšas atbalstīt arī ar daudz bērnu pabalstu, kas ir vienreizējs — 20 latu par katru daudz bērnu ģimenes bērnu, kā arī ar bērnu piedzimšanas pabalstu 100 latu apmērā. Katru gadu pašvaldība īpaši sveic jaunos vecākus, aicinot uz Bēbišu svētkiem, kur katrs jaundzimušais saņem dāvanu no pašvaldības.

Livānu novada dome jaunajām ģimenēm piedāvā arī dzīvokļus — iespēju irēt pašvaldības dzīvokli uz nenoteiktu laiku. Šim nolūkam izveidota jauno ģimeņu rinda. Šī gada augusta sākumā rindā uz dzīvokli gaidīja 15 jaunās ģimenes.

Tuvojoties jaunajam mācību gadam, arī Lauku atbalsta dienests (LAD) informējis pašvaldības, ka skolās tiks īstenota programma «Skolas auglis». No 2013. gada 1. oktobra līdz 2014. gada 24. janvārim skolēni Latvijā trīs reizes nedēļā saņems bezmaksas augļus (ābolus, bumbierus, lielo dzērvenes) un dārzeņus (kāpostus, kolrābjus, burkānus, kaļus). Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka visvairāk iecienīti ir āboli, jo to skolās izdalīts visvairāk. Tiks veikti arī izglītojoši pasākumi, lai uzlabotu skolēnu zināšanas par augļu un dārzeņu pozitīvo ietekmi uz veselību.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Preiļos turpinās pilsētas komunikāciju izbūve

Sākums 1. lappusē.

Pilsētā būs mūsdienīga ūdenssaimniecības infrastruktūra

Paveikto ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanā Preiļos var vērtēt no dažādiem skatu punktiem – no pakalpojuma saņēmēja viedokļa un no projekta īstenotāja, SIA "Preiļu saimnieks", viedokļa.

SIA "Preiļu saimnieks" valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks: "No SIA "Preiļu saimnieks" puses varu pateikt, ka līdz ar projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Preiļos, II kārtā" pabeigšanu šī gada novembrī noslēgsies pēdējais pilsētas ūdenssaimniecības sakārtošanas un modernizēšanas posms, kas paveikts ar ES līdzfinansējumu. Līdz šim jau ir rekonstruēta dzeramā ūdens ieguves stacija, kur ar mūsdienīgām tehnoloģijām tiek iegūts tīrs dzeramais ūdens. Tikpat veiksmīgi ir atjaunotas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas – palielināta to jauda, un tās bez nozīmīgiem finansālajiem ieguldījumiem kalpos vismaz 25 nākamās gadus. Šobrīd notiek noslēdzošais ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanas posms: tiek atjaunoti pilsētas in-

ženiertīkli, renovējot vecos un izbūvējot jaunus. Rezultātā 95 procenti no pilsētas iedzīvotājiem varēs lietot tīru ūdeni un novadīt sadzīves notekūdeņus kanalizācijas sistēmā, nenodarot kaitējumu dabai. Tādējādi visiem, kuriem tika sagādātas īslaicīgas problēmas rakšanas darbu laikā vai kā citādi, varu paskaidrot, ka būvdarbi ielās drīz noslēgsies, un pilsētas ūdenssaimniecība, piesaistot ievērojamu ES līdzfinansējumu, būs sakārtota.

Tīrs dzeramais ūdens, tīras ielas ar daudzviet atjaunotu asfalta segumu – tas ir ilgtermiņa ieguvums Preiļiem. Šāds pilns darbu cikls ir izdevies tikai nedaudzām pašvaldībām, bet tās, kuras šī līdzfinansējuma saņemšanas iespēju ir "nogulējušas", varēs dziedāt "sienāža dziesmu" – pie mums nebija sarakas ielas, dzīvojam liksmi un draudzīgi, bet pilsētas ūdenssaimniecības sabrukums ir kļāt un līdzfinansējuma saņemšanas iespēja ir palaista garām. Preiļiem tas vairs nedraud, un to mēs aptversim ļoti drīz.

Raugoties no pakalpojuma saņēmēja puses, protams, iedzīvotājiem nepieciešams kvalitatīvs dzeramais ūdens un šī pakalpojuma nepārtrauktība, vienlaikus arī relatīvi zema un pakalpojuma kvalitātei atbilstoša cena. Tāpēc



● Asfalta seguma atjaunošanai gatavo Liepu ielu.

uzsveru, ka veicot būvdarbus ar ES līdzfinansējumu, ilgtermiņā iespējams samazināt maksu par pakalpojumu, tajā pašā laikā uzlabojot tā kvalitāti.

Pēc šī projekta īstenošanas visi pilsētas ūdenssaimniecības tīkli tiks savienoti vienā sistēmā, likvidējot ūdens ieguves vietu lauk-

tehnikas mikrorajonā. Ūdens padeve un attīrīšana siera rūpniecības mikrorajonā tiks saslēgta kopējā lokā, samazinot sistēmas ekspluatācijas izmaksas. Arī ūdenssaimniecības jomā, tāpat kā jebkurā citā tirgū zemo cenu līderi ir tie, kuri ievieš jaunas tehnoloģijas, palielinot ražošanas

apjomus, kas šajā gadījumā arī bija mūsu mērķis.

Godprātīgi un ar kvalitatīvu darbu ieguldītas investīcijas jau tuvākā nākotnē atmaksāsies, un tas būs labs piemērs kaimiņu novadiem un pilsētām rīkoties analogiski un pieņemt nākotnē vērstus lēmumus."

NOVADA DOMES SĒDES LĒMUMI

Tiks uzlabots pilsētas un pagastu centru ielu stāvoklis

1. augustā Preiļu novada domes kārtējā sēdē deputāti skatīja jautājumu par projekta "Preiļu novada ielu un ceļu infrastruktūras uzlabošana" īstenošanu. Šis jautājums tika skatīts arī 2013. gada 17. jūlija novada attīstības un infrastruktūras jautājumu komitejas sēdē un 2013. gada 29. jūlija finanšu komitejas sēdē.

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 15. pantu, MK noteikumu nr. 843. "Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.6.2.1.aktivitāti "Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai", Preiļu novada attīstības programmu 2011. - 2017. un 2012. gada 8. augustā Koordinācijas padomē saskaņoto projekta ideju "Preiļu novada ielu un ceļu infrastruktūras uzlabošana", vairākumam klātesošo deputātu balsojot "par", tika pieņemts lēmums iesniegt Valsts reģionālās attīstības aģentūrā projekta pieteikumu "Preiļu novada ielu un ceļu infrastruktūras uzlabošana".

Projekts paredz veikt vērienīgus būvdarbus ar mērķi uzlabot Preiļu pilsētas un pagastu centru ielu stāvokli, veicot asfaltēšanas darbus, tāpat plānots pabeigt gājēju ietvi Liču ciema virzienā.

Projekta ietvaros tiks uzlabota infrastruktūra sekojošos objektos:

✓ Aizkalnes pagastā: Jaunības iela (0,00 - 0,32 km), Torņa iela (0,00 - 0,285 km), Pumpura iela (0,00 - 0,24 km), Vītolu iela (0,00 - 0,74 km) – kopā 1,585 km;

✓ Saunas pagastā: Miera iela (0,00 - 1,08 km), Mehanizatoru iela (0,00 - 0,81 km), Miera iela - Mehanizatoru iela (0,00 - 0,20 km), Zaļā iela (0,00 - 0,38 km), Liepu iela (0,00 - 0,18 km), Skolas iela (0,00 - 0,52 km) - kopā 3,17 km;

✓ Pelēču pagastā: Jaunatnes iela (0,00 - 0,62 km) – kopā 0,62 km;

✓ Preiļu pagastā: ietves un veloseliņa pabeigšana līdz Ličiem no Preiļu pilsētas robežas.

✓ Preiļu pilsētā: Lauku iela (0,00 - 0,101 km), Nākotnes iela (0,00 - 0,19 km), Dārzu iela (0,00 - 0,27 km), Celnieku iela (0,280 - 0,720 km posms 0,44 km garumā) – kopā 1,001 km.

Projekta kopējās izmaksas sastāda 1 433 852 latus, neattiecināmās izmaksas – 5 440 latus, attiecināmās izmaksas 1 428 412 latus, tai skaitā ERAF – 803 955 latus (56,28%), valsts budžeta dotācija pašvaldībām 42 852 latus (3,00%), pašvaldības budžeta līdzfinansējums 581 603 latus (40,72%).

Apstiprināja "Mazo un vidējo komercsabiedrību projektu līdzfinansēšanas konkursa" rezultātus

Pamatojoties uz Preiļu novada domes izsludināto atklāto projektu konkursu "Mazo un vidējo komercsabiedrību projektu līdzfinansēšanai" (MVK) un projektu vērtēšanas sēdes protokolu, domnieki nolēma piešķirt SIA "MD Kāre" finansējumu 622 latu vērtībā projekta "Aprīkojuma

iegāde SIA "MD Kāre" mācību bāzes pakalpojumu sniegšanas uzlabošanai" īstenošanai.

Konkursa mērķis ir sniegt atbalstu MVK projektiem, kas saistīti ar uzņēmējdarbības attīstību un jaunu darba vietu veidošanos Preiļu novadā, radot inovatīvus ar paaugstinātu pievienoto vērtību produktus un pakalpojumus, kas veicinātu esošās saimnieciskās darbības attīstību, kā arī dažādotu ar lauksaimniecību nesaistītas aktivitātes, lai attīstītu alternatīvus ienākumu avotus un palielinātu ienākumu līmeni Preiļu novada teritorijā.

Projekta ietvaros SIA "MD Kāre" iegādāsies zāles plāvēju mācību materiāli tehniskās bāzes un mācību takas labiekārtošanai; telti, lai izglītojošie pasākumi varētu notikt ārā arī nelabvēlīgos laika apstākļos; gāzes plīti vaska kausēšanai, kas nodrošinās radošo darbinieku darbību; ledusskapī ziedputekšņu un bišu maizes saldēšanai, kā rezultātā tiks nodrošināta produktu kvalitatīva sagatavošana un uzglabāšana, un 20 krēslus semināru un nodarbību norisei.

Projekta īstenošanas rezultātā tiks sakopta uzņēmuma vide, kas piesaistīs vairāk tūristu un sekmes tūrisma attīstību Preiļu novadā, tiks uzlabota uzņēmuma materiāli tehniskā mācību bāze, lai kvalitatīvāk īstenotu izglītojošus pasākumus interesentiem studentiem, biškopjiem, skolēniem, tūristiem, nodrošinot ne tikai teorētisko zināšanu apguvi biškopībā, bet arī praktisko iemaņu iegūšanu, tiks nodrošināta kvalitatīvas biškopības produkcijas ražošana.

Ar pašvaldības atbalstu biedrība "Preiļu NVO centrs" īsteno projektu

Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) padome apstiprināja biedrības "Preiļu NVO centrs" izstrādāto un iesniegto projektu "Līdzdalības demokrātijas attīstības veicināšana Preiļu, Aglonas, Vārkavas, Riebiņu un Līvānu novados" Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada perioda programmas "NVO fonds" apakšprogrammā "NVO darbības atbalsta programma".

Projekta īstenošanas laikā tiks organizētas mācības – konsultācijas un kursi, kas veicinātu jaunu sabiedrisko organizāciju veidošanos un pilnveidotu nevalstiskā sektora attiecības ar valsts institūcijām.

Projekta īstenošanai pašvaldības ieguldījums sastādīs 602 latus, projekta kopējās izmaksas – 8032 latus.

Pašvaldība ņems aizņēmumu projekta "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana II" priekšfinansēšanai

1. augusta domes sēdē deputāti lēma par aizņēmuma ņemšanu projekta "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana II" priekšfinansēšanai. Tika pieņemts lēmums ņemt aizņēmumu Valsts kasē uz 10 gadiem ar Valsts kases noteikto procentu

likmi projekta "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana II", paredzot ceļu rekonstrukciju "Gaigalova – Gaigalova" (0,00 - 0,52 km); "Gubanišķi – Lielie Līvmaņi" (posms 4,34 - 5,64 km); "Preiļi – Pilskalns" (0,00 - 0,20 km) īstenošanai.

Projekta kopējās izmaksas sastāda 174 744 latus, tai skaitā projekta attiecināmās izmaksas 82 096 latus (73 886 latus ELFLA finansējums, 8209 latus pašvaldības līdzfinansējums). Kopējie pašvaldības izdevumi projekta īstenošanai sastāda 100 857 latus (PVN, neattiecināmās izmaksas, līdzfinansējums). Aizņēmuma pamatsummas atmaksa tiks veikta ar atlikto maksājumu, sākot ar 2014. gada jūlija mēnesi.

Jānim Eglītim tiks piešķirts Goda pilsoņa nosaukums

Deputāti, izskatot 11. Saeimas deputāta Oļega Hļebņikova iesniegumu par "Goda pilsoņa" nosaukuma piešķiršanu Jānim Eglītim, vienbalsīgi lēma atbalstīt šo priekšlikumu un piešķirt Jānim Eglītim "Goda pilsoņa" nosaukumu par ieguldījumu Preiļu pilsētas un Preiļu novada attīstībā.

* Domes sēdē tika skatīti arī vairāki citi jautājumi – par līdzekļu piešķiršanu, par dzīvokļiem, tika apstiprināta administratīvā komisija un Preiļu novada pašvaldības autoceļu ikdienas uzturēšanas darbu specifikācijas.

Sudrabkāzu jubileja Riebiņu novadā

Riebiņu novadā jau daudzus gadus tiek svinētas sudraba kāzas un izņēmums nav arī šis gads. Sudraba svētki notika atjaunotajā kultūras centrā, kurā pulcējās astoņi sudraba pāri ar saviem vedējiem, bērniem un ciemiņiem. Novada sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis iepazīstināja ar šī gada gaviļņiem.

ZINAĪDA un **OĻEGS KOČINI** dzīvo Silajānos un ir bijuši pazīstami jau no agrām jaunības dienām. Gredzenus mijuši 1988. gada 23. aprīlī Preiļu dzimtsarakstu nodaļā daudzu kāzu viesu klātbūtnē. Izaudzināta meita, vienmēr no dzīvesbiedra saņemts atbalsts un rūpes. Abiem atšķirīgi vaļasprieki — sievai patīk cept visādus gardumus, vīram — makšķerēt.

VALENTĪNA un **PĒTERIS MIČUĻI** iepazinušies 8. klases izlaidumā, tad sekojis draudzības laiks daudzu gadu garumā un kāzas svinētas 6. augustā. Ģimene dzīvo Galēnos, izaudzināti divi dēli. Abi priecājas, ka pacietība un saprašanās plaucējusi mīlestības puķi, kura zied joprojām.

ASTRĪDA un **IVĀNS SISOJEVI** iepazinušies šoferu ballītē Rušonas tautas namā un pēc pusgada ilgas draudzības 17. jūnijā svinējuši kāzas. Ir prieks par diviem dēliem, ir uzcelta ģimenes māja. Īsajos vaļaspriekos sievai patīk izstādes, mūzika, grāmatas, vīram — makšķerēšana, sevišķi zemledus copēšana.

INTA un **STANISLAVS STAČI** dzīvojuši kaimiņos Rušonā un savu laulību reģistrējuši Preiļu dzimtsarakstu nodaļā 28. oktobrī. Svinējuši lielas kāzas. Izaudzinājuši trīs meitas, — diviņi māsiņas jau strādā, bet jaunākā vēl studē. Sapratnē un iecietībā vienam pret otru nemanāmi pagājis laiks.



● Riebiņu novada sudrabkāznieki savā svētku dienā, atskatoties uz 25 laulībā nodzīvotiem gadiem.

VĻJA un **VALDIS VAIVODI** iepazinušies Rudzātos, pavadot klasesbiedru armijā. Gredzenus viens otram snieguši Preiļu kultūras namā 27. augustā ļoti daudzu viesu klātbūtnē. Izaudzinātas divas meitas, sirdi priecē arī mazmeitiņa. Abi ir laimīgi, ka satikušies istajā laikā un istajā vietā.

VĻJA un **DAINIS PUDUĻI** iepazinušies ballē Galēnos un pēc gada draudzēšanās 17. jūnijā salaulājušies Vidsmuižas Svētā gara Romas katoļu draudzes baznīcā. Ģimene svētīta ar trīs bērniem. Sie-

vas lielā aizraušanās ir mīlestība un rūpes par ziediem, vīram — darbs ar tehniku. Abi saka: "Esam stipra, strādīga un ticīga latgaliešu ģimene."

JĀNIS un **ILGA RAUBIŠKO** iepazinušies Jelgavas Veterinārmedicīnas fakultātē Ziemassvētku ballē, divus gadus draudzējušies un 19. novembrī "jā" vārdu teikuši Daugavpils rajona Pilskalnes ciema padomē. Ģimene dzīvo Stabulnieku pagastā, izaudzināti trīs muzikāli bērni, kuri ar dziesmu sveica sudrabkāzu dalībniekus. Arī Jānis un Ilga daudzus gadus dzied

ansambli.

RĪTA un **VALDIS PUDĀNI** apprecējušies 26. martā Preiļu dzimtsarakstu nodaļā. Visskaistākie notikumi saistās ar meitu — viņas piedzimšanu, mācībām, izlaidumiem. Mīlestība un savstarpējā uzticēšanās tuvinājusi sudrabkāzu dienu.

Daudzi sudrabkāznieku vedēji un ciemiņi atcerējās arī gaviļnieku kāzas pirms 25 gadiem un priecājās līdz ar viņiem.

Sudraba jubilarus sveica novada domes priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Rožinskis, ansamblis "Lāsītes" un daudzi viesi.

Izskanējuši Vārkavas novada svētki



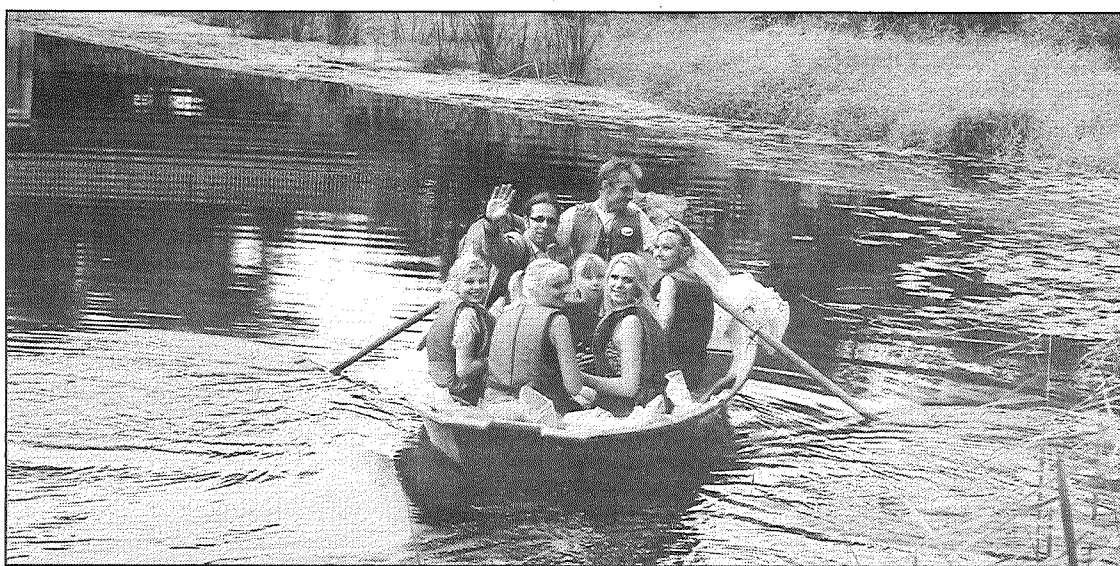
● Ruksītis Rosīgais kopā ar Vārkavas novada bērniem.

Trīs dienas, piedāvājot daudzveidīgu programmu visām paaudzēm, ilga Vārkavas novada svētki. Svētku sajūtu jau nedēļas vidū lieliski uzbūra oriģinālās svētku dekorācijas, — pie Vecvārkavas norādēm parādījās izpušķoti ruloni un svētku reklāma. Arī laikpistāklī svinētājus bija saudzējuši, — lai arī lietus mākoņi ap Vecvārkavu riņķoja nemītīgi — tie savu varēšanu parādīja tikai sestdienas naktī, zaļumballes laikā.

Maija Praņevska, Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste, pastāstīja, ka svētki sākās piektdien, Vārkavas vidusskolas stadionā, kurp tika aicināta vārkaviešu jaunā paaudze, jo te norisinājās neformālās sporta spēles (pleznu tautasbumba, divieļu volejbols, komandām un individuālās stafetes). Bija pietie-

kušās četras vietējo jauniešu komandas. Uzvaru plūca komanda "Melnie zibeņi" (Sintija Ziemele, Ainis Siksnāns, Juris Kapustins un Juris Gavars). Godalgoto vietu ieguvēji saņēma bezmaksas ielūgumus uz Dona koncertu un zaļumballi. Jauniešiem bija piedāvāta arī unikāla iespēja iepazīt jaunāko, modernāko didžeju tehniku. To prezentēja vietējais DJ Andy Bassland jeb Andris Lazdāns un didžeji Bric un Ziggy no Pelēciem. Savukārt vakarā jaunieši Vecvārkavas estrādē diskvoja kopā ar grupu "Transleteri". Deju mūzikas pasākums, jeb "Trakākā ballīte Upmalā" bija ļoti apmeklēts.

Sestdienas pēcpusdienā Vecvārkavas estrādē koncertu sniedza novada pašdarbības kolektīvi. Koncerts izdevās lielisks — ļoti pārdomāts un atraktīvs, tā scenārijs bija izveidots kā ceļojums pa Vārkavas novada lielākajām apdzīvotajām vietām un vienlaikus vietām, kurās darbojas šie



● Vārkaviešiem patika izrotātā laivā vizināties pa Dubnu.

pašdarbības kolektīvi. Divi ar Latvijas ceļvedi bruņojušies vadītāji — "pilsētas dāmite" un "gudrinieks" (Antra Skutele un Oļegs Vaivods) — domās ciemojās Vecvārkavā, Vārkavā, Rimicānos, Arendolē, Vanagos, kur it kā norisinājās dažādi populāri TV raidījumi.

Klātesošos uzrunāja Vārkavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja Anita Brakovska. Viņa sveica novada iedzīvotājus svētkos, uzteica viņu čaklumu, gudrību, radošumu un nolasīja Egītas Kancānes eseju "Vārkavas lietošanas instrukcija", kas izcili atbildēja svētku noskaņai un norīsa vietai. Koncerta noslēgumā pašvaldība pasniedza Atzinības rakstus vidējās paaudzes deju kolektīva "Vanagi" vadītājam un dalībniekiem par piedalīšanos Vispārējos latviešu XXV Dziesmu un XV Deju svētkos Rīgā. Kolektīvs šogad ir Vārkavas novada lepnums. Novada vārdu Latvijā nesā

kolektīva vadītāja Valentīna Brice un dalībnieki (un arī tie, kas deju kolektīvu skatē palīdzēja izcīnīt ceļazīmi uz Dziesmu svētkiem) Elvira Ušacka, Elizabete Lāce, Zane Lāce, Iveta Isajeva, Sintija Isajeva, Signija Isajeva, Kristīne Seile, Elita Seile, Janina Vilcāne, Andris Isajevs, Juris Praņevskis, Ēvalds Gulbinskis, Ainārs Vaivods, Māris Rusiņš, Lauris Barons, Jānis Vilcāns, Mārtiņš Landsmans, Stanislavs Maļķevičs.

Pēc koncerta ikviens varēja izvizināties izpušķotā laivā pa Dubnu un baudīt lieliskus dabas skatus un upes rāmumu.

Vakarā novadniekus priecēja Dona un viņa pavadošā ģitārista Jāņa Bērziņa koncerts.

Savukārt svētdienas rīts bija paredzēts pašiem mazākajiem novada iedzīvotājiem, — viņus ielīksmoja sirsnīga un muzikāla izrāde ģimenēm "Notikums dārzā", kurā

Ruksītis Rosīgais un Suņuks Drosmīgais, iesaistot arī skatītājus, centās uzaudzēt konfekšu koku. Liels ieguvums novadam ir sagādātās piepūšamās atrakcijas, kas bērnu vidū ir ļoti populāras, kā arī visos novada pasākumos tās ir bez maksas un arī bez īpaša laika ierobežojuma. Ļoti patika arī sejiņu apgleznošana, šoreiz rosījās jau divas sejiņu izdaiļošanas meistarē, un rindas pie viņām nemazinājās ne mirkli. Darbojās arī akmens apgleznošanas studija, kas bērnus ļoti aizrāva, un daudzi necīlī laukakmeņi tapa par īstiem mākslas darbiem.

Vārkavas novada pašvaldība un kultūras centrs īpaši pateicās visiem brīvprātīgajiem, kas daudz palīdzēja svētku organizēšanā, kā arī skatītājiem par kuplo apmeklējumu, neskatoties uz karstāko ražas novākšanas laiku, un labajām atsauksmēm.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Ebreji Latgalē

Latgale – Latvijas dienvidaustrumu daļa 16. gadsimta vidū bija Polijas (Polijas – Lietuvas valsts) sastāvdaļa. Iespējams, ka pirmie ebreji šajā teritorijā (Krāslavas apkaimē) parādījās tieši šajā laikā. Tie bija bēgļi no Krievijas, kas glābās no Krievijas cara Ivana IV Bargā vajāšanas. Ebreju masu pārcelšanās no Rietumukrainas un Baltkrievijas uz Latgali ir saistīta ar viņu vajāšanu B.Hmeļņicka vadītās sacelšanās laikā (1648.-1654.). Glābjušies no masu slepkavībām un grautiņiem, ebreju bēgļi nokļuva Latgalē. Vairums no viņiem apmetās uz dzīvi Daugavpils, Krāslavas un Krustpils novados. Šie ieceļotāji runāja jidišā, un, salīdzinot ar vācu ebrejiem, kas bija ienākuši Kurzemē un Zemgalē, bija ortodoksālāki, nabadzīgāki un mazāk izglītoti.

Ebrejiem nebija tiesību iegūt īpašumā zemi, tāpēc viņi nodarbojās ar siktirdzniecību, viņiem piederēja nelieli veikali, daļa ebreju nodarbojās arī ar lauksaimniecību. Ebreji pelnīja iztiku arī darbojoties kā pauninieki – izplatīja preces lauku rajonos. Turīgākie pauninieki preces piegādāja ratos, taču vairums no ciema uz ciemu staigāja kājām, uz muguras nesdami preces kastēs vai maisos. Ebreji bija arī amatnieki: skroderi, kalēji, atslēznieki, pulksteņmeistari, stiklinieki, audēji, galdnieki, maiznieki, miesnieki. Turīgākajiem piederēja krogi (traktieri), kuros tirgoja pašu ražotu degvīnu un alu. Uzņēmīgākie ebreji pārvaldīja poļu muižnieku īpašumus. Viņi, pieprasot nodokļu un dažādu citu nodevu nomaksu, pelnīja naudu ne tikai muižniekiem, bet arī sev. Tas radīja naidu pret ebrejiem. Tāda pati noliedzīga attieksme bija arī pret ebreju kreditoriem un augļotājiem. Taču vairums ebreju iedzīvotāju bija nabagi.

Pēc Polijas pirmās dalīšanas 1772. gadā Latgale tika pievienota Krievijas impērijai. Tā tika iekļauta Krievijas impērijas guberņās, piemēram, Pleskavas, Polockas, Baltkrievijas, Vitebskas guberņās. 1784. gadā Latgalē dzīvoja 4000 ebreju, proti, 5 procenti no kopējā iedzīvotāju skaita. Šajā reģionā ebreju iedzīvotāju skaits pastāvīgi auga. 1847. gadā šeit dzīvoja 11 000 ebreju, 1897. gadā – 64 000 ebreju. Tika pieņemtas daudzas viņu tiesības ierobežošanas pavēles un lēmumi. Tā, piemēram, pavēles, saskaņā ar kuru ebrejiem tika liegts nodarboties ar lauksaimniecību, un viņu pienākums bija pārcelties uz dzīvi pilsētās, rezultāts bija ebreju grimšana nabadzībā. Kopš 1791. gadā ebreju tiesības dzīvot Krievijas impērijā ierobežoja tā dēvētā *apdzīvojamās teritorijas robeža*; šajā teritorijā tika iekļauta arī Latgale. Tā visa rezultātā šajā reģionā dzīvojušie ebreji bija nabagāki nekā tie, kas dzīvoja citos Latvijas novados. 1844. gadā tika likvidēti kahāli (ebreju paspārvaldes), un ebreji

pakļāvās vispārīgajai administratīvajai un tiesiskajai varai.

1861. gadā Vitebskas guberņā tika atcelta dzimtbūšana. Daļa Latgales zemnieku pārcēlās uz dzīvi pilsētās, un tur viņi sāka ciešāk kontaktēties ar ebrejiem. 1865. gadā valdība izdeva rīkojumu, kas aizliedza drukāt un izdot grāmatas latīņu šriftā. Šis aizliegums, kurš bija spēkā līdz 1904. gada, skāra arī latgaliešu valodu. Taču ebreju pauninieki slepeni veda grāmatas un lūgšanu grāmatas latgaliešu valodā, tādējādi palīdzot saglabāt pamatiedzīvotāju valodu.

Pirmie ticamie statistikas dati par Dinaburgas ebreju tautības iedzīvotājiem attiecas uz 1784. gadu. Pilsētā bija reģistrēti 1540 ebreji. Dinaburga bija Latvijā pirmā lielā pilsēta, kur, sākot no 1785. gada, ebreji tika ievēlēti magistrātā. Tiesa, viņus ievēlēja tikai ebreji. Pilsētās ebreji kontrolēja nozīmīgu rūpniecības un tirdzniecības sektoru. Tajā pašā laikā saglabājās arī ebreju dzīves ierobežojumi. Ebreji aktīvi piedalījās 1905. gada revolūcijā, īpaši Dvinskā. Populāra bija BUND (Vispārējā ebreju strādnieku apvienība Krievijā, Lietuvā un Polijā), kā arī cionistiskas organizācijas. KSDSP I kongresa delegātu vidū bija pulksteņu meistars Šmuels Kacs.

Kopumā 1910. gadā Dvinskā darbojās 34 sinagogas, bija ebreju kapsēta, vairākas reliģiskas ebreju skolas, hederi, ebreju ģimnāzijas, slimnīca "Bikur Holim", veco ļaužu nams, ēdnīca trūcīgajiem, trūkcietējiem tika sniegta sociālā palīdzība. Darbojās ebreju teātris, kur tika iestudētas operetes, komēdijas. Pirmā pasaules kara priekšvakarā Latgalē dzīvoja 80 000 ebreju. Dvinskā Pirmā pasaules kara priekšvakarā dzīvoja 55 686 ebreji jeb 49,3 procenti no visiem iedzīvotājiem. Pirmā pasaules kara laikā (1914. – 1918.) Latgales teritorijā notika aktīva karadarbība. Desmitiem tūkstošu ebreju bija spiesti pamest dzimteni, kļūstot par bēgļiem Krievijā. Pēc kara beigām tikai daļa no viņiem atgriezās Latgalē. 1917. gada februāra revolūcija Krievijā pilnībā atcēla dzīvesvietas, kā arī citus ebreju aktivitāšu ierobežojumus. 1917. gada decembrī Latgale tika atkal pievienota Latvijai.

Līdz 1920. gadam Latgales teritorijā vairākkārt notika varas maiņa: cariskās Krievijas vara, neatkarīgās Latvijas vara, vācu okupācijas vara, Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas vara. No 1918. gada janvāra līdz 1918. gada 24. aprīlim pilsētas mērs bija M.G.Rabinovičs. Vēlāk šo amatu ieņēma J.Movšenzons, kuru nošāva Sarkanā armija pilsētas ieņemšanas laikā. 1920. gadā Latgale kļuva neatkarīgās Latvijas Republikas sastāvdaļa. Šajā gadā Latgalē dzīvoja vairāk nekā 30000 ebreju.

Neatkarīgajā Latvijā visām nacionālajām



● Josifs Ročko Preiļos notikušajā holokausta upuru atceres pasākumā.

minoritātēm bija garantētas politiskās tiesības un tiesības uz nacionālās kultūras autonomiju, ieskaitot arī tiesības organizēt autonomu apmācības sistēmu skolās. 1929./1930. mācību gadā Latgalē 36 bērnuudzāros, skolās un ģimnāzijas mācījās 4400 bērni, strādāja 314 pedagogi. Lielāko pilsētu pašvaldībās, deputātu rindās bija nozīmīgs ebreju skaits, bet 1927. – 1932. gadā par Krāslavas mēru bija ievēlēts M.T.Rabinovičs, kas kļuva arī par pilsētas ģerboņa autoru. Preiļu pilsētas galvas arī bija ebreji. Aktīvi darbojās dažādas politiskās partijas. Pastāvēja apmēram simts sinagogu un lūgšanu namu. Daugavpili dievkalpojumiem noturēja pasaulslaveni rabini no Daugavpils: Meir-Simha Kac-Kagans (Or.Sameah) (1843.-1926.) un Josifs Rozins (Rogačevskis Gaons) (1858.-1936.). 1920. - 1930. gadā ebrejiem piederēja vairāk nekā 100 dažādi uzņēmumi. Sinagogu paspārņē darbojās sešas krajaizdevumu biedrības, 17 kredītiestādes, četras labdarības un trīs kultūrizglītības organizācijas, četras bibliotēkas, desmit jaunatnes, četras skolotāju organizācijas un citas ebreju organizācijas. Darbojās septiņas ebreju pamatskolas, divas ebreju ģimnāzijas, funkcionēja dažādas sieviešu organizācijas.

Pēc K.Ulmaņa valsts apvērsuma 1934. gada 15. maijā visas politiskās partijas, ieskaitot arī ebreju partijas, tika aizliegtas, vairums sabiedrisko organizāciju tika likvidētas, nacionālās kultūras autonomija tika ierobežota. 1935. gadā Daugavpili dzīvoja 11 106 ebreji jeb 24,6 procenti no pilsētas iedzīvotājiem. Darbojās apmēram 40 sinagogas un lūgšanu nami.

1940.gada vasarā Latvija tika iekļauta Padomju Savienības sastāvā. Daļa rūpniecības un tirdzniecības uzņēmumu, kas piederēja ebrejiem, tika nacionalizēti. 1941. gada 14. jūnijā deportācijas laikā no Latgales uz Sibīriju, kopā ar citiem iedzīvotājiem tika izvesti arī apmēram 300 ebreji, t.sk. 200 no Daugavpils.

1941. gada jūnija beigās Latgali ieņēma nacistiskās Vācijas karaspēks. Okupācijas vara un vietējie kolaboracionisti uzsāka ebreju vajāšanu un iznīcināšanu. Daugavpili tika izveidots geto. Bija nošauti apmēram 14 000. Citās Latgales vietās lielākā daļa ebreju iedzīvotāju tika iznīcināta līdz 1941. gadam. Līdz karam Latgalē dzīvoja apmēram 28 000 ebreju, no tiem 8000 paspēja pamet dzimteni, bet 20 000 kļuva par holokausta upuriem.

Pēc Otrā pasaules kara beigām Latgalē atgriezās bijušie šī reģiona iedzīvotāji – holokausta izdzīvojušie ebreji, kā arī ieradās ebreji no Krievijas, Ukrainas, Baltkrievijas. Viņi apmetās uz dzīvi Daugavpili, Rēzeknē, Krāslavā, Krustpili, Kārsavā, Preiļos, Varakļānos, nelielos ciematos, kā, piemēram, Višķos. Lielajās pilsētās darbojās sinagogas, dažviet dievkalpojumi notika privātmājās. Tagad Daugavpils sinagogā dievkalpojumi ir organizēti divas reizes nedēļā.

1988. gadā sākās ebreju sabiedriskās dzīves atdzimšana. Virknē pilsētu tika atjaunotas ebreju kopienas, sākās ivrita un ebreju tradīciju studijas. Tika svinēti ebreju svētki. Sakarā ar masu izbraukšanu uz Izraēlu un citām valstīm, ebreju iedzīvotāju skaits strauji samazinājās. 2013. gadā Latgalē dzīvo 200 ebreji.

Ebreju apbedīšanas tradīcijas

Dažādās kopienās ir savas bērnu tradīcijas. Tās mazliet atšķiras, piemēram, Latvijā un Vidusāzijas kopienās, bet kopumā visiem ir līdzīgi rituāli. Ivrita valodā kapsēta nozīmē «mūžības māja», to bieži sauc arī «dzīves māja». Pēc ebreju tradīcijas nāves brīdī parādās nāves engēlis, lai paņemtu cilvēka dvēseli. Bet ķermenis atstāts dzīvajiem, kuru uzdevums ir parādīt pienācīgu godu mirušajiem. Šis uzdevums gulstas uz mirušā radnieku un draugu pleciem.

Lai pareizi organizētu visas ceremonijas un ievērotu visus rituālus, lielās pilsētās ir izveidotas speciālas apbedīšanas biedrības «Hevra Kadisa». Vispirms mirušajam aizver acis, nedzīvo ķermeni novieto uz grīdas, rokas uzliek uz krūtīm (jo tur atrodas dvēsele).

Bet dažādās kopienās pieņemts cits rituāls. Rokas noliek gar ķermeni, zem delnām rekomendē palikt akmeņus. Lai tad, kad mūsu pasaulē ienāks Pestītājs (Mesija) un visi mirušie atdzīvosies, viņiem būtu viegli nostāties uz kājām.

Ķermeni pārklāj ar baltu palagu un galvgali novieto aizdegta sveces. Sveces liesma ir cilvēka dvēseles simbols. Mājā atver logus un aizklāj spoguļus. No nāves brīža līdz bērēm visi mirušā tuvinieki ir «bēdu nomākti cilvēki». Radnieku galvenā rūpe — pēc iespējas īsākā laikā apbedīt mirušo. Kāpēc tik ātri? Talmudā teikts: cilvēks ienāca mūsu pasaulē no zemes un mūsu uzdevums pēc iespējas ātrāk viņu apbedīt. Tuvajos Austrumos, kur saule nežēlīgi spīd, grūti saglabāt mirušā cilvēka

ķermeni. Tāpēc mirušo vēlams apglabāt nāves dienā līdz saules rīetam. Bet tomēr ne vienmēr visi dokumenti ir noformēti un ne visi radnieki ir klāt.

Mirušā radnieki tiek atbrīvoti no darba un saviem ikdienišķajiem pienākumiem. No nāves līdz bērēm tuvākie radnieki nemazgājas, neskuļ savu bārdu, neēd gaļu, nedzer, atturas no seksuāliem kontaktiem un no sliktiem darbiem, piemēram, zagļi nezog, nedrīkst mānīt cilvēkus.

Visos laikos ebreji savus mirušos apbedīja, nevis sadedzināja. Stingri aizliegts veikt kremāciju. Ja cilvēks izteicis vēlmi tikt kremēts, šo vēlmi nedrīkst ņemt vērā. Augstākā griba ir galvenā griba. Kremēta ebreja atliekas nedrīkst apbedīt ebreju kapsētā. Apbedīšanas brālība «Hevra Ka-

diša» nerūpējas par mirušā ķermeni atlieku apbedīšanu un neatbild par pišļiem. Gadījumā, ja ebrejs izdara pašnāvību, tas ir liels grēks. «Hevra Hadiša» nedarbojas ar pašnāvnieku ķermeni, izņēmums, ja viņam nav tuvinieku. Ebreju kapsētās savu laiku bija vietas, kur apglabāja ebrejus, kuri izdarīja pašnāvību. Kopš seniem laikiem uzskata, ka liela nelaime, ja mirušais cilvēks netiek apglabāts zemē.

Ja ebrejs pārgāja citā ticībā, tad viņa vecākiem veselū gadu ir nepieciešams veikt sēru tradīcijas it kā par mirušiem cilvēkiem. Ebreja aiziešana citā ticībā nozīmē, ka viņš ir atstājis ebreju pasauli, faktiski skaitās nomiris.

Ebreju kapsētās ir jābūt speciālām nelielām mājām, kurās tiek veikta attīrīšanas ceremonija —

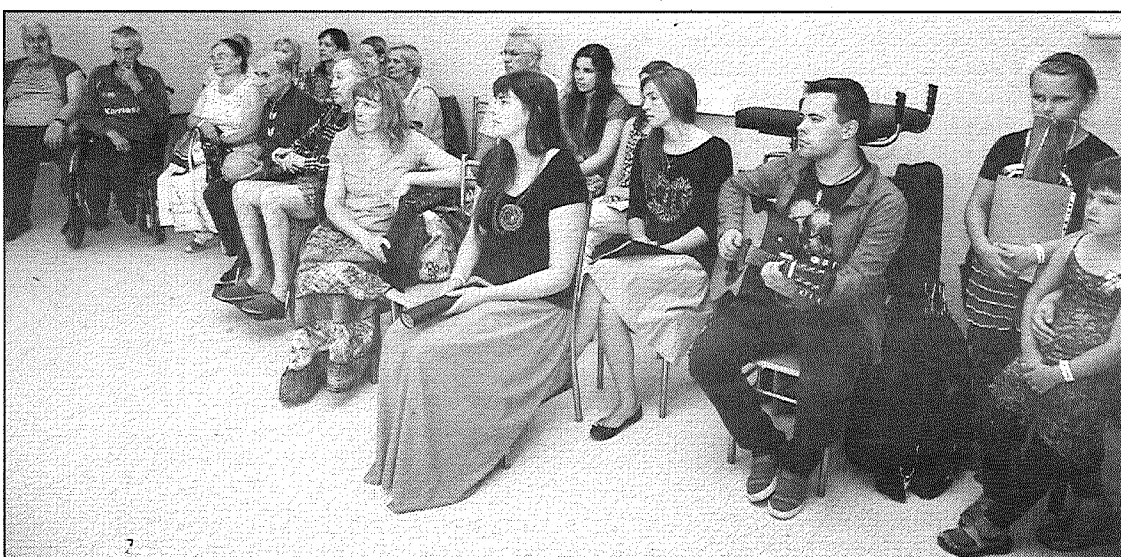
tahara. Tā bija arī Daugavpils ebreju kapsētā, un šodien to var redzēt Varakļānos un Krustpili. Ceremonija ir domāta, lai parādītu godu aizgājušajam. Tā ietver ķermeņa nomazgāšanu, ieģērbšanu līķautā un sagatavošanu bērēm. Apmazgāšanu veic tikai cilvēki no «Hevra Hadisa» biedrības. Līķautam jābūt baltā krāsā, tajā nevair būt nekādi izšuvumi vai rotājumi. Visi ebreji ir līdzīgi, kā nabadzīgie, tā bagātie. Apģērbs mirušajam cilvēkam simbolizē tīrību, vienkāršību un godu. Tam nav kabatu, jo mirušajam nekādas vērtības nevajag. — «lai viņš dus mierā». Galvenā vērtība ir cilvēka dvēsele, nevis īpašums.

Josifs Ročko,
muzeja «Ebreji Daugavpili un Latgalē» vadītājs
(Nobeigums sekos)

LBDS Draudžu dienas Līvānos 2013



● Paneldiskusijas "Izaicinājumi un iespējas Latgalē" dalībnieki (no kreisās): LBDS bīskaps Pēteris Sprogis, LR 11. Saeimas deputāts, līvānietis Jānis Klaužs, Romas katoļu baznīcas prāvests Juris Zarāns, Evanģēliski luteriskās draudzes mācītājs Ēvalds Bērziņš, baptistu mācītājs Jānis Lūsis.



● Sociālā kalpošana Līvānu slimnīcā.



● Vietējā pagalma bērni piedalās laukuma atklāšanā.



● Brīvdabas dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Līvānos norisinājās Latvijas Baptistu draudžu savienības (LBDS) Draudžu dienas 2013. Šogad draudžu dienas bija ar īpašu vēsti — būt par svētību Līvānu pilsētai. Draudžu dienu moto: "Rūpējieties par pilsētas labklājību, jo tās labklājība būs arī jūsu labklājība." (no Jeremijas 29:7)

Draudžu dienu ietvaros notika plašs sociālās kalpošanas darbs. Trīs dienu garumā tika apmeklēti vecie un vientuļie cilvēki Līvānu slimnīcas ilgstošās sociālās aprūpes un rehabilitācijas nodaļā, alternatīvās aprūpes centrā "Rožlejas" un biedrībā "Baltā māja", kas ir dienas centrs cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem, kā arī invalīdiem un veciem ļaudīm. Ģimenes no draudzēm apmeklēja arī trūcīgākos un mazturīgākos Līvānu novada iedzīvotājus sarūpējot un uzdāvinot viņiem pārsteiguma dāvanīgas un Bībeli.

Savukārt pilsētas centrā tika izveidots bērnu laukums un nodots kā LBDS dāvinājums Līvāniem.

Draudžu dienas iesākās ar paneldiskusiju "Izaicinājumi un iespējas Latgalē", kurā piedalījās trīs kristīgo konfesiju garīdznieki: Latvijas Baptistu draudžu savienības bīskaps Pēteris Sprogis un mācītājs Jānis Lūsis, katoļu prāvests Juris Zarāns un luterāņu mācītājs Ēvalds Bērziņš, kā arī LR 11. Saeimas deputāts Jānis Klaužs. Tika apskatīti baznīcas un pašvaldības sadarbības jautājumi, kā arī tas, vai Latgalē pietiek baznīcu vai vajadzīgas jaunas draudzes. Diskusijas dalībnieki apļiecināja, ka starp konfesijām Līvānos pastāv draudzīgas un koleģiālas attiecības.

Draudžu dienu atklāšanas koncertā muzicēja starptautisku atpazīstamību ieguvušais pianists Reinis Zariņš, kurš ir uzstājies daudzās vietās, arī pasaules prestižākajās koncertzālēs – Amsterdams Concertgebouw, Ņujorkas Kārnegi un Steinveja zālēs, kā arī Londonas Vigmora un Steinveja zālēs.

Klausītājiem bija unikāla iespēja baudīt Cēsu draudzes zvanu ansambļa priekšnesumus.

Radošajā pēcpusdienā "Atslēgu atslēgas" tika atvērtas vairāk kā 25 dažādas darbnīcas, kur varēja atslēgt Nošu, Krāsu, Mājas, Zināšanu, Zelta atslēdziņu, Debesu atslēgu, Smaida un Vārdu atslēgas. Šis un vēl daudzas citas atslēgas tika izmēģinātas, atklātas un liktas lietā. Notika arī spēles, atrakcijas, viktorīnas, sporta aktivitātes un fotoorientēšanās sacensības. Radošā pēcpusdienu sešu stundu garumā īpaši iepriecināja novada bērnus un ģimenes ar bērniem. Visas dienas garumā darbojās smaidīgi klauni, kas bērniem dāvināja balonus un uzstājās ar priekšnesumiem.

Radošās pēcpusdienas ietvaros norisinājās Basketbola klīnika trenera Artūra Visocka-Rubeņa virsvadībā. Klīnika sastāvēja no divām daļām, pirmajā daļā bija speciālās fiziskās sagatavotības vingrinājumi, bet otrajā — dažāda veida basketbola elementi.

Paralēli radošajai pēcpusdienai norisinājās LBDS draudžu kongress, kurā tika paredzēts laiks kopdarba jautājumu risināšanai un uz kuru pulcējās dalībnieki no visām baptistu draudzēm. Šis kongress bija īpaši zīmīgs ar to, ka tika pieņemts lēmums LBDS sastāvā uzņemt divas jaunas draudzes. LBDS bīskaps Pēteris Sprogis uzstājās ar uzrunu, kurā aicināja draudzes tālredzīgi do-



● Radošā pēcpusdienu „Atslēgu atslēgas”.

māt par to attīstību.

Norisinājās arī amatnieku un rokdarbnieku tirdziņš, kurā tika pārdoti rūpīgi gatavoti, kvalitatīvi rokdarbi un gardas lietas. Ar pircēju atbalstu daļa ienākumu tika novirzīta labdarībai.

Pateicoties Līvānu katoļu baznīcas un luterāņu baznīcas atsaucībai, Draudžu dienu dalībnieki varēja apmeklēt koncertu "Ticība, cerība, mīlestība" katoļu baznīcā, kur muzicēja Cēsu draudzes zvanu ansamblis un kora mūzikas koncertu "Dzīvības palete", kurā uzstājās apvienotais Līmbažu un Valmieras draudžu koris, kā arī Rīgas Mateja draudzes pielūgsmes koris.

Vakarā visi tika aicināti uz koncertu ar dziedātāju Libas Ēces-Kalniņas un Oskara Deigeļa piedalīšanos.

Draudžu dienu laikā Daugavmalā notika talantu koncerts

"Nakts ugunsurs". Programmu veidoja 10 grupas — kopā ap 50 talantīgiem jauniešiem no Kurzemes, Vidzemes, Zemgales un Latgales, kas uzstājās ar dažādiem muzikāliem priekšnesumiem. Koncerta programmā skanēja pazīstamas kristīgas dziesmas, pasaulē slaveni muzikāli skaņdarbi un bangu spēles mākslas priekšnesumi. Skaistajā un siltajā saulrietā pie Daugavas dziesmas izskanēja sirsnīgi un mājīgi, nesot sveicienus no visas Latvijas! Publikai atsaucīgi piedalījās kopējās dziesmās, iepazīšanās aktivitātēs un jautrā viktorīnā.

Draudžu dienu pasākumu ietvaros Līvānos norisinājās arī mākslinieku plenērs. Tā galvenā ideja bija saaicināt kopā mākslniekus no dažādām Latvijas baptistu draudzēm, kā arī mākslniekus no Latgales, lai dotu

iespēju māksliniekiem iemūžināt Līvānu skaistākās vietas, ar savu klātbūtni un darbošanos iedvesmot pilsētas iedzīvotājus no jauna ieraudzīt savu pilsētu.

Plenērā piedalījās 14 mākslnieki no Rīgas, Saldus, Daugavpils, Viesītes, Jēkabpils un Līvāniem. Izstāde "Atslēgas Līvānos" apskatāma Latgales mākslas un amatniecības centrā līdz 1. septembrim.

Draudžu dienas noslēdzās ar brīvdabas dievkalpojumu un sadraudzības pikniku. Dievkalpojumā ne tikai izskanēja kopdziesmas, bet muzicēja apvienotais baptistu draudžu koris, kuru diriģēja Ēriks Ešenvalds. Bīskapa uzruna bija sirsnīga un Dieva mīlestības piesātināta un mudināja atkal un atkal ar savu dzīvi pagodināt Dievu un mīlēt savu tuvāko.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

RĒZEKNE

Rēzeknē viesojās kino leģendas

Rēzeknē notika Starptautiskais Baltijas jūras reģiona valstu īsfilmu festivāls «Open Place». Bija iecerēts, ka kinofestivāls sāksies ar aktieru, režisoru, žūrijas, kas vērtēs konkursa filmas, svinīgo gājienu pa sarkano paklāju. Diemžēl šo ieceri iztraucēja nelabvēlīgie laika apstākļi, stipri lija.

Neraugoties uz to, koncertzāles «Gors» foajē ar skaļiem aplausiem kinoļaudis sagaidīja rēzeknieši un pilsētas viesi.

Kinofestivāla «Open Place» direktors Sergejs Novožilovs klātesošos iepazīstināja ar aktieriem. Ar lielām ovācijām tika uzņemta padomju kino leģenda, Padomju Savienības Tautas māksliniece Inna Makarova. Izrādās, šogad filmai «Jaunā gvarde», kurā Inna Makarova tēloja Ļubovas Ševcovas lomu, paliek 65 gadi.

Liels prieks bija redzēt KPFSR

tautas mākslinieces Larisu Lužinu un Valentīnu Teličkīnu, slaveno poļu aktieri Pāvelu Delongu, latviešu aktieri Arni Licīti un citus. Bet, ieraugot skatītāju iemīļoto Krievijas tautas māksliniecī Natāliju Varleju, uzreiz atmiņā atnāca filma «Kaukāza gūstekne» un dziesma par baltajiem lāčiem. Vēlāk, uzstājoties uz skatuves, Natālija Varleja, kura raksta arī dzeju, skatītājiem dāvāja dziesmu par mīlestību «Cik brīnišķīgi dzied lakstīgalas».

Šis pasākums skatītājiem ilgi paliks atmiņā, jo pārtraukumā pēc dziesmu spēles «Kēniņmeita. Latgales pasaka» bija iespēja parunāties ar aktieriem, palūgt autogrāfu un nofotografēties par atmiņu. Pēc daudziem jo daudziem gadiem šīs fotogrāfijas būs vēsturiska liecība par pirmo kinofestivālu «Open Place» Rēzeknē (kas, cerams, kļūs par tradīciju).

Kinofestivāla «Open Place» atklāšanas koncerta otrajā daļā



● «Gorā» ierodas kinoļaudis. Priekšplānā centrā aktrise Inna Makarova, no labās — kinofestivāla direktors Sergejs Novožilovs, no kreisās — aktieris Maksims Kolosovs.

dvēseli veldzēja gan aktieru, gan grupas «Čistij golos» («Tīrā balss») no Baltkrievijas izpildītās

dziesmas. Bet pats galvenais — skatītāji guva priekšstatu par konkursa filmām. Īsie filmu frag-

menti, kas pazibēja uz ekrāna, uzkurināja interesi.

«Rēzeknes Vēstis»

AIZKRAUKLE

Universālais kareivis

Jānoformē gaumīgs ziedu pušķis vai jāaizpilda vieta zem lieliem kokiem, kur nekas lēgā negrib augt? Pietrūkst laika puķudobes vai kapu kopiņas aprūpei? Esi debitants dārza lietās un pat nezini, ar ko sākt? Šajos gadījumos hosta ir gandrīz kā universāls kareivis.

Interesanta struktūra

Hostu trumpis ir to pieticīgums, jo augi nav cimperlīgi, spēj pielāgoties dažādiem augšanas apstākļiem un, iestādīti vidēji mitrā māla vai smilšmāla augsnē, var iztikt bez organiskā papildmēslojuma. Hosta kuplo kā saulē, tā pusēnā un ēnā, draudzīgi saspēljas ar skujuņiem, ziemcietēm un vasaras puķēm, neapvainojas, ja vietu ierāda žogmalē, gar taciņu vai pie fasādes, lai nosegtu ne pārāk glītus ēkas pamatus, papildina, stabilizē kompozīciju dobē, puķu kastē uz terases vai balkona. Bet, ja ēnainā dārza stūrī jāuzbur paklājs no augiem ar dekoratīvām lapām, šis ziemcietes blīvais, nosedzošais lapu klājums neliek vilties.

Ar ziediem daudzās hostu sugas un šķirnes nelepojas, tie parasti ir balti vai violeti, toties lapotnes krāsu, nokrāsu un formu paletē — aprīņojami plaša. Piemēram, 'Fortina' hosta priecē ar lielām zaļām lapām, ko ierāmē dzeltens apmalojums, bet 'Zibolda' hostai tās var būt gan zilzaļas, gan dzeltenas. Citām hostām lapas ir garenas, ar smailiem galiem, baltām apmalītēm, spilgti zaļas sirds formā, ar izteiktu dzislojumu vai smaili ovālas ar dzeltenīgi baltām svītrām, plankumiem, tumši zaļu apmatojumu.

Ar atšķirīgo eksterjeru tās lieliski piemērotas, lai veidotu dobi tikai zaļos toņos. Izskatās ne mazāk eleganta par dobi ar spilgti raibiem ziediem. Tomēr

jāņem vērā augu potenciālie izmēri — no pundura līdz gigantam. Piemēram, izmērs XS norāda uz 10 līdz 20 centimetru augstumu, bet EXL hibrīds brīdina, ka sagaidāms 150 centimetrus augsts akcents. Pundura hosta labāk ieders tuvāk skatam vai akmeņdārzā. Gigantiskās var stādīt arī vietā, kur zāle netiek bieži pļauta, tur tās veiksmīgi konkurēs ar citiem pļavas augiem.

Protams, nav viegli jaunajām šķirnēm uzreiz atrast pareizo vietu, parasti nākas pārstādīt vairākas reizes, bet līdz ar dārzu taču aug arī tā kopējs.

Divi vienā

Viena no lielākajām hostu kolekcijām ja ne visā Lejaskurzemē, tad Nīcas novadā noteikti pieder Ingai Skrodei. Blakus dzīvojamajai mājai divu lielu koku paspārnē plešas iespaidīga dobe, kas atvēlēta tikai hostām. «Kristapu» saimniece teic, ka kolekcija, kurā šobrīd pārstāvētas 133 hostu šķirnes, aizsākta neapzināti. Pirmais augs pie viņas «ieradies» pirms gadiem 15, bet pamatā ar hostām, tāpat kā puķēm, laimīgiem, astīlēm un citām ziemcietēm iedraudzējies tāpēc, ka nepietiek laika vasaras puķu aprūpei. Turklāt ēnainā vieta virs dižkoku saknēm, kur nekas cits lēgā negrib augt, hostām izrādījies par prātam. «Tās ir tik dažādas, tik krāsainas! Tās ļoti labi «paņem laukumu», labi izskatās kompozīcijās, tās var pielikt klāt pušķiem. Hosta ir reizē gan zieds, gan lapa, tai pietāv apzīmējums «divi vienā»,» auga krāšņuma un izmantošanas daudzpusību uzteic Inga. Trešdaļa viņas hostu ir «ārzemnieces», ko no ceļojumiem atvedusi pati, tāpat radi un domubiedri.

Vairāki interesanti eksemplāri dāvināti, pasūtīti no Latvijā pazis-



● Ingas Skrodes hostu kolekcija pamazām izaugusi līdz 133 eksemplāriem.

tamiem dārzkopjiem. Liela daļa iegādāta no slaveno selekcionāru Gunas un Jāņa Rukšānu stādu audzētavas. Vilties nav nācies.

Patriots, Peļausīte, Striptīz un citi

Visskaistākais lapojums hostām ir līdz jūnijai vidum, pēc tam tās sāk līdzināties cita citai. Ja kāds ieminas, ka daudzas hostas kolekcijā ir vienādas, Inga norāda uz niansēm: «Manā kolekcijā katru šķirni pārstāv viens eksemplārs, un tiem ir dažādas lapu formas, krāsas un lielumi, tāpat ziedi. Visus hostu nosaukumus nav vajadzības paturēt galvā, tie pierakstīti blociņā — lai nesajuktu, iekārrojot nākamo jaunumu.»

Aicināta parādīt favorītes, Inga steidz pie 'Patria', 'Lowe Part', 'Sriptēse' un 'Little missy', ko tautā sauc par Peļausīti. Tikpat miļa saimniecei esot dzeltenā 'Orange', 'Marmelada', 'Blue Angels', 'Snowden'.

«Pavasari, tikko sāk parādīties

lapas, šķiet, viss kārtībā, bet nu jau gandrīz par biezu, būs jāretina,» paškritiski vērtē kolekcionāre. Ja augsne atbilstoša, trešajā, ceturtajā gadā jaunstāds pārvēršas varenā krūmā.

Hostas īpaši barot neesot vajadzības, dažreiz pavasari uzberot nedaudz universālā mēslojuma, toties pie dobjū ierīkošanas augsnē rūpīgi iestrādāti kūtsmēsli, kuru pašu fermā netrūkst. Lai lapām tiktu vairāk spēka, Inga izlauž ziedus, bet jautāta par gliemežiem, teic, ka palīdzot putni. «Apkārtne ir daudz stārķu ligzdu, viņiem patīk pastaigāties pa nopļauto zāli. Sorīt saskaitīju desmit stārķu, tad vēl kaijas atlidoja.»

Rudenī Inga hostām un arī citām ziemcietēm vecās lapas nenovāc. Pa nogrieztajiem kātiņiem var iekļūt ūdens un izsaldēt. Turklāt pavasari ir mazāk iespēju nejausi izkaplēt. Pa ziemu arī nepiesedz. Tādu padomu devis viens no ainavu arhitektiem — ziemciešu speciālists un dārz-

kopības guru Andris Orehovs.

Ingas nākotnes plānos ietilpstot hostu izvietošana pie diķa, varbūt arī parkā zem kokiem, lai smukums aplūkojams no visām pusēm.

Cīņa ar nedraugiem

Ar hostu sulīgajām lapām mēdz mieloties stīrnas, gliemeži un gliemji, kuru dēļ vasaras otrajā pusē stādījumi var izskatīties vizuāli nebaudāmi.

✓ Vēsturiski problēma esot risināta ar aitu ganišanu. Nelielā dārzā no gliemežiem, kas vairojas un pārziemo kompostā, grāvjos, mitrainēs, vecu lapu kaudzēs, var atbrīvoties, izmantojot «ķīmiju», izveidojot valni no koku pelniem, kafijas biezumiem vai aperot ar vārāmo sāli.

✓ Regulāru zāles pļaušanu uzskata par labu metodi cīņā ar negantniekiem, taču tā izjauc ekoloģisko līdzsvaru: no dārza pazūd vārdes, krupji un kukaiņi — gliemežu dabīgie ienaidnieki.

«Staburags»

Tagad CSDD aplikācijā pieejama plaša informācija par transportlīdzekļiem

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) mobilās aplikācijas lietotājiem pieejams jauns pakalpojums – iespēja iegūt plašu informāciju par jebkuru Latvijā reģistrēto transportlīdzekli. Jaunais pakalpojums izstrādāts, pilnveidojot klientu atzinību ieguvušo CSDD aplikāciju.

Ši ir iespēja, piemēram, pirms automobiļa iegādes pārliecināties par tā izcelsmi, par visiem tehniskās apskates datiem utt. Tādējādi cilvēki informāciju no CSDD Transportlīdzekļu un to vadītāju reģistra saņem ātri, ērti un nepastarpināti. Savukārt iegūtie dati automātiski tiek saglabāti aplikācijas sadaļā "Apmaksātās izziņas" un ir pieejami jebkurā laikā. Šis pakalpojums ir ērtāks un ar plašākām iespējām, salīdzinot ar jau darbojošos maksas tālruni un izziņām.

Izmantojot CSDD mobilās aplikācijas pakalpojumu "Transportlīdzekļu maksas izziņas" un ievadot transportlīdzekļa reģistrācijas numuru, iegūstama šāda informācija:

- ✓ transportlīdzekļa reģistrācijas dati (gads, modelis, masa u.c.);
- ✓ transportlīdzekļa sodi un liegumi;
- ✓ transportlīdzekļa bijušo īpašnieku skaits un īpašnieku maiņas datumi;
- ✓ transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis (vai ir veikts par tekošo gadu);
- ✓ transportlīdzekļa OCTA polises dati;

- ✓ transportlīdzekļa pēdējās tehniskās apskates dati;
- ✓ transportlīdzekļa nobraukums (no katras tehniskās apskates).

Maksa par pakalpojumu "Transportlīdzekļu maksas izziņas" ir 0,70 Ls (ar PVN), kas tiek piešķaitīta mobilā tālruņa ikmēneša rēķinam vai atskaitīta no priekšapmaksas kartes. Pirms izmantot šo pakalpojumu, aicinām pārliecināties, vai no attiecīgā viedtālruna/planšetdatora atļauts nosūtīt paaugstinātas maksas izziņas.

CSDD mobilo aplikāciju bez maksas iespējams iegūt:

- ✓ Play Store Android viedtālruni un planšetdatoriem: <http://ej.uz/CSDDAndroid>;
- ✓ App Store Apple viedtālruni un planšetdatoriem: <http://ej.uz/CSDDiOS>;
- ✓ izmantojot ielādējamo kodu (Android un Apple).

CSDD bezmaksas mobilā aplikācija mēneša laikā – kopš jūlija sākuma, guvusi plašu lietotāju atsaucību. Tā lejupielādēta gandrīz 16 tūkstošus reižu (ar Android viedtālruni un planšetdatoriem – vairāk nekā deviņus tūkstošus reižu, ar Apple viedtālruni un planšetdatoriem – vairāk nekā sešus tūkstošus reižu). Vienas dienas laikā aplikācija vidēji tiek lejupielādēta apmēram 500 reižu, maksimālais apmeklētāju skaits vienā dienā – 2500, valstis, kurās aplikācija tiek lietota visbiežāk – Latvija, Lielbritānija, Vācija, Īrija, Zviedrija, Norvēģija, ASV, Lietuva.

CSDD Sabiedrisko attiecību daļa

Nosaka fotoradaru izmantošanas kārtību

8. augustā Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts "Tehnisko līdzekļu (fotoiekārtu vai videoiekārtu) izmantošanas kārtība", kas paredz sāktot uz Latvijas ceļiem izvietojamo fotoradaru izmantošanas nosacījumus.

Noteikumu projekts paredz, ka stacionāro fotoradaru izvietojumu nodrošinās valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija", bet pārvietojamo fotoradaru izvietojumu – Valsts policija.

Noteikumu projektā noteikti arī iespējamā ceļu satiksmes drošības apdraudējuma izvērtēšanas kritēriji, kuri tiks ņemti vērā, nosakot tehnisko līdzekļu izvietojuma vietas: ceļu satiksmes negadījumu skaitu, cietušo personu skaitu, satiksmes intensitāti un ātrumu, ceļa posma stāvokli un tā infrastruktūru, ceļa

posma lietotājus un to īpatsvaru, ceļa posma pārredzamību, ceļa remontdarbus, kā arī citus kritērijus, kuri var ietekmēt ceļu satiksmes drošību.

Tāpat noteikumu projekts paredz, ka tehnisko līdzekļu izvietojuma vietas noteikšanā tiek ņemti vērā arī ceļu satiksmes negadījumu analīzes un ceļu drošības audita rezultāti, kā arī uzklautas attiecīgās pašvaldības un ceļa pārvaldītāja un nevalstisko organizāciju viedoklis.

Jau ziņots, ka Iekšlietu ministrija ir apkopojusi sabiedrības pārstāvju priekšlikumus par braukšanas ātruma pārkāpumu fiksēšanu ar tehniskajiem līdzekļiem, tostarp par fotoradaru izvietojuma nosacījumiem.

Kopumā tika saņemti 20 priekšlikumi, kurus iesūtījušas privātpersonas. Liela daļa no saņemtajiem priekšlikumiem jau ir iestrādāti minētajā noteikumu projektā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Aizturēti par laupīšanu

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka aizdomās par laupīšanu Daugavpilī aizturēti trīs vīrieši. Viens no tiem nesen atbrīvojies no ieslodzījuma, bet otrs bija meklēšanā.

31. jūlija naktī Daugavpils pilsētas centrā tika aplaupīts 23 gadus jauns vīrietis. Trīs nenoskaidrotas personas, pielietojot fizisku spēku pret cietušo, nolaupta viņam piederošo mugursomu, kurā atradās nauda un dokumenti. Saņemot informāciju par grupveida laupīšanu, policijā tika uzsākts kriminālprocess.

Izmeklēšanas rezultātā, veicot dažādus operatīvus meklēšanas pasākumus, 5. augustā policijas darbinieki aizdomās par šī nozieguma izdarīšanu aizturēja trīs personas – 1990., 1993. un 1994. gadā dzimušus jauniešus. Viens no aizturētajiem (1993. gadā dzimusi persona) tikai šī gada aprīlī tika atbrīvots no ieslodzījuma vietas, jo bija notiesāts par analogiska rakstura noziegumu (laupīšanu) un tika atbrīvots pirms termiņa. Savukārt visjaunākais no aizturētajiem pašreiz atradās meklēšanā par citu noziegumu, par ko viņam tā kriminālprocesa ietvaros bija piemērots apcietinājums. Policija turpina izmeklēšanu.

Ar zagtu automašīnu ietriecas stabā un to pamet

27. jūlijā Ludzas policijas iecirknī tika uzsākts kriminālprocess par to, ka nakts laikā no kāda pilsētas daudzdzīvokļu nama pagalma tika nozagta automašīna Audi. Jau pēc neilga laika, pateicoties vēriem un atsaucīgiem garābraucējiem, transportlīdzekli bojātā veidā izdevās atrast Ludzas novada Pildas pagastā, kur tas bija pamests ceļa malā.

Turpinot kriminālprocesa ietvaros uzsākto izmeklēšanu, 5. augustā Ludzas iecirkņa policijas darbinieki noskaidroja aizdomās turamo personu – 1995. gadā dzimušu Rēzeknes iedzīvotāju, kurš atzinās izdarītajā noziegumā. Kā tika noskaidrots, jauniets ar nozagto automašīnu devās izbraucienā, bet Pildas pagastā izraisīja negadījumu, ietriecoties stabā. Pēc tam vadītājs atstāja negadījuma vietu, bet sasisto transportlīdzekli pameta ceļa malā. Jauniets jau vairākkārt nonācis Rēzeknes policijas redzeslokā par analogiska rakstura noziegumiem.

Ceļu satiksmes negadījumu rezultātā gūst traumas un iet bojā velosipēda un mopēda vadītāji

5. augustā Balvu novadā notika ceļu satiksmes negadījums, kurā gāja bojā 14 gadus vecs pusaudzis. Ap pulksten 19.30 Briežuciema pagastā 1999. gadā dzimis jauniets, vadot neregistrētu mopēdu bez braukšanas tiesībām, uzbrauca uz galvenā ceļa Dubļeva – Cērpenē un neievēroja ceļa zīmes «Dod ceļu» prasības, kā rezultātā notika sadursme ar automašīnu Mercedes, kuru vadīja 1988. gadā dzimis vīrietis. Diemžēl mopēda vadītājs gāja bojā. Policijā uzsākts kriminālprocess, notiek negadījuma izmeklēšana un visu nelaimes apstākļu noskaidrošana.

3. augusta vakarā, Viļakas novada Susāju pagastā 1959. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu Opel pa autoceļu Viļaka – Balvi, uzbrauca 1940. gadā dzimušajam velosipēdistam. Ņemot vērā to, ka negadījums notika tumšā diennakts laikā un ārpus apdzīvotas vietas, policija veic izmeklēšanu, lai noskaidrotu negadījuma apstākļus un iemeslus. Uzsākts kriminālprocess.

Pakļuva zem tramvaja

4. augustā Daugavpilī, 18. novembra ielā, pretī ēkai nr. 190, 28 gadus jauns vīrietis pakļuva zem braucošā tramvaja un guva apakšstilba traumatisko amputāciju. Policija izmeklē notikuma iemeslus.

Daugavpilī uzsākts kriminālprocess par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvnieku

6. augustā Daugavpils policijas iecirknī tika saņemta informācija no Naujenes pagasta Kraujas iedzīvotājiem, kuri sūdzējās par nepatīkamu smaku no kaimiņu dzīvokļa.

Pēc izsaukuma notikuma vietā ieradās policijas darbinieki, kuri noskaidroja situācijas apstākļus un pieņēma lēmumu iekļūt dzīvoklī bez saimnieka klātbūtnes, jo no iekšas nāca nepatīkama smaka. Tas deva pa-

matu uzskatīt, ka tur varētu atrasties cilvēka likis. Ar pašu saimnieci nebija iespējams sazināties, jo ilgāku laiku viņa nebija rādījusies dzīvesvietā.

Iekļūstot dzīvoklī ar citu kompetentu dienestu palīdzību, iekšā tika atrasts beigta suņa likis sadalīšanās stadijā. Dzīvnieka nāves iemeslus un nāves iestāšanās laiku noskaidros Pārtikas un veterinārais dienests, veicot ekspertīzi. Taču pēc sākotnējās informācijas ir pamats pieņēmam, ka dzīvnieks gājis bojā tieši bada rezultātā.

Policijas iecirkņa darbinieki noskaidroja dzīvnieka saimnieci – 1991. gadā dzimušu jaunu sievieti, kura nevarēja paskaidrot neko sakarīgu par savu cietsirdīgo attieksmi pret dzīvnieku un šādu rīcību.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 230. panta 1. daļas, notiek izmeklēšana. Nozīmēta ekspertīze.

230. pants. Cietsirdīga izturēšanās pret dzīvniekiem

Par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvnieku, kuras rezultātā tas gājis bojā vai sakropļots, vai par dzīvnieka spīdzināšanu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trīs gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Nenovaldīja traktoru

4. augustā vēl vakarā Riebiņu novada Rušonas pagastā 1973. gadā dzimis traktora vadītājs netika galā ar spēkrata vadību, kā rezultātā nobrauca no ceļa braucamās daļas un apgāzās. Vīrietis guva galvas satītu un bija nogādāts slimnīcā. Viņam tika veikta pārbaude uz alkohola noteikšanu organismā. Pēc pārbaudes rezultāta saņemšanas tiks lemts par saukšanu pie atbildības.

Sadzīves konflikta laikā vīrs nodur sievu

6. augustā Rēzeknes novada Sakstagala pagastā kādā mājā tika atrasts 1963. gadā dzimušas sievietes likis ar vardarbīgas nāves pazīmēm – durta brūce krūšu kurvja rajonā.

Pēc informācijas saņemšanas policijā tika uzsākts kriminālprocess. Pēc neilga laika aizdomās par sievietes nonāvēšanu Rēzeknes iecirkņa policijas darbinieki aizturēja cietušās vīru, 1960. gadā dzimušu vīrietī, kurš atzinās nozieguma izdarīšanā. Noskaidrots, ka starp laulātajiem izcēlies sadzīves rakstura konflikts un vīrietis ar nazi nodūra savu sievu.

Policija turpina izmeklēšanu. Kriminālprocess uzsākts pēc Krimināllikuma 125. panta 3. daļas «Par tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei.» Par šādu noziegumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz 15 gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Ceļu satiksmes negadījumu rezultātā Daugavpilī cietuši seši cilvēki

6. augustā Daugavpilī reģistrēti četri ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem. Kopumā miesas bojājumu guva seši cilvēki, viens no viņiem – nepilngadīgs.

Ap pulksten 13.50 Daugavas ielā sadūrās VW Caddy ar pretimbraucošo VW Passat. Pēc medicīniskās palīdzības vērsās Passat vadītājs, 1962. gadā dzimušais vīrietis.

Ap pulksten 17.25 ceļu satiksmes negadījums notika 18. Novembra – Dobeles ielu krustojumā, kur automašīnas Audi vadītāja, 1980. gadā dzimusi sieviete, veicot kreiso pagrieziena, nedeļa ceļu pretimbraucošai Toyota. Trieciena rezultātā pēc inerces Toyota aizķēra blakus stāvošo Hunday. Sasitumu guva Audi pasažiere, 1949. gadā dzimusi sieviete.

Vēlāk, ap pulksten 21.40 Kalkūnu rajonā Komunālā ielā 1978. gadā dzimusi sieviete netika galā ar automašīnas VW vadību, kā rezultātā iebrauca ēkas sienā. Slimnīcā ar dažādām traumām tika nogādāta vadītāja un 1969. gadā dzimis pasažieris.

Piecas minūtes vēlāk vēl viens negadījums notika Jātnieku ielā, kur gājēju pārejas tuvumā 16 gadus vecs pusaudzis ar mopēdu notrieca 1956. gadā dzimušu sievieti. Policija skaidro, kurš no satiksmes dalībniekiem pārkāpa satiksmes noteikumus. Gan vadītājs, gan gājēja pēc negadījuma tika nogādāti ārstniecības iestādē.

Preiļu policija meklē!



Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirknis meklē 1989. gadā dzimušo **Andreju Ivanovu** (pa kreisi), kurš izvairās no soda izciešanas.

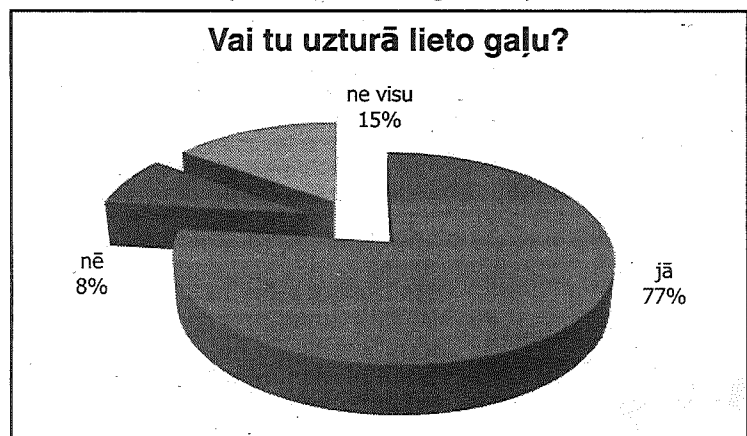
Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirknis meklē 1992. gadā dzimušo **Uldi Radionovu** (pa labi), kurš izvairās no soda izciešanas.



Ja jūsu rīcībā ir jebkāda informācija par meklējamu personu atrašanās vietu, lūgums ziņot, zvanot 65302802, 64603500, 110; 112 vai vērsties tuvākajā policijas iestādē. Anonimitāte garantēta.

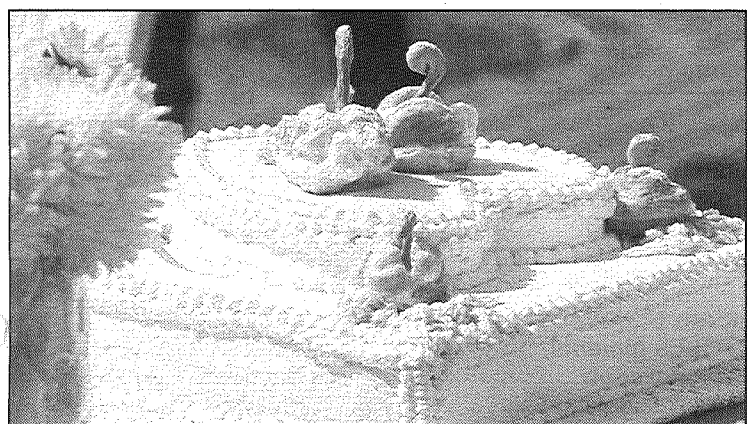
Aptaujas rezultāti internetā

(no 5. līdz 11. augustam)



● «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

Aglonietei labākā torte Latgales novadā



● Ērikas Krīzaovskas ceptā torte.

Aizvadītajā sestdienā, 10. augustā norisinājās «Staburadze» rīkotās akcijas «Latvijas Mājas tortes 2013» trešais posms, kurā piedalījās prasmīgākās Mājas toršu cepējas no Latgales novada.

Par Latgales novada raksturīgākās tortes autori tika atzīta mājsaimniece un trīs bērnu māmiņa Ērika Krīzanovska no Aglonas novada Aglonas pagasta lauku mājas «Upenīte». Ērika ikdienā audzina bērnus, taču palīdz arī mammai uzņemt ciemiņus, jo ģimene nodarbojas ar tūrismu un bioloģisko saimniekošanu. Kas interesanti, savā ģimenē Ērika ir jau trešās paaudzes toršu cepēja un Latgales novada raksturīgāko torti pagatavojusi no biskvītiem ar vārītu krēmu un ābolu biezeni. Karsti saulainajā sestdienā pulcējot ne tikai prasmīgās toršu cepējas, bet arī ievērojamu daudzumu skatītāju, Latgales pasākums aizvadīts mājīgā gaisotnē,

ar domubiedru sarunām, atbalstot tradīcijas un vērojot prasmīgo «Staburadze» konditoru paraugdemonstrējumus. Gan dalībniecēm, gan klātesošajiem skatītājiem bija iespēja ne tikai mielot acis, bet arī nogaršo visu dalībnieču gardi pagatavotās kūkas.

Pasākuma īpašo ekspertu vidū šoreiz bija Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks Andrejs Rešetņikovs, «Austrumlatvijas koncertzāle» valdes locekle Diāna Zirniņa un šova «Dziedošās ģimenes» uzvarētāji Ingars un Artūrs Puncuļi. Latgales novada uzvarētāju noteica pieaicinātie eksperti, sadarbojoties ar akcijas dalībniecēm, kurām arī tika dota iespēja balsot par savu favorīttorti.

Latgalē noslēdzies trešais no pieciem «Latvijas Mājas tortes 2013» akcijas posmiem, taču nākamais norisināsies jau 17. augustā, Valmieras restorānā «Parks», kur dalībnieki pārstāvēs visas Vidzemes novadu.

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

No 15. līdz 20. augustam augošs Mēness. II Mēness fāze. 15. un 16. augustā Mēness atradīsies Strēlnieka zīmē; 17. un 18. augustā – Mežāža zīmē; 19. un 20. augustā – Ūdensvira zīmē.

15. augusts ir 10. Mēness diena, 16. augusts – 11. Mēness diena, utt.

15. augusts – jāvairās no alkohola lietošanas – šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt lielākas problēmas.

17., 18. augusts – īstais laiks matu kopšanai, griešanai, lai tie ātrāk augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu.

19. augusts – īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu.

20. augusts – ieteicams viegli sagremojs ēdiens. Organismam grūti tik galā ar ar treknu, asu maltīti.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 15. augustam.

T	ā	l	r	.
---	---	---	---	---

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Jauniešu DRAUDZĪBAS DIENA



● Jauniešu Draudzības dienas dalībnieki apguva virvju kursa pamatzināšanas.

7. augustā Preiļos norisinājās Preiļu novada jauniešu informācijas punkta (JIP) jauniešu DRAUDZĪBAS DIENA, informē Santa Ancāne, Preiļu novada Jaunatnes lietu speciāliste.

Šis pasākums norisinājās Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes istenotā projekta «Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei» ietvaros. Jauniešiem brīvā dabā apguva tūrisma pamatelementus un pamatzināšanas, kuras noderēs, dodoties ekskursijās un pārgājienos, kā mezglu siešana, virvju stiprināšana, šķēršļu pārvarēšana un iešana pa nospriegotām virvēm, tika apskatīts un izmēģināts viss virvju kursam nepieciešamais aprīkojums. Draudzības dienas programmu vadīja,

komandu spēlēm un virvju kursam iedrošināja – Santa Ancāne, Ulvis Kravalis un Liene Slavēna.

Draudzības dienas laikā jaunieši jautri kopā pavadīja laiku kopīgā piknikā pie ugunsкура, peldoties, atpūšoties šūpuļtiklos un izmēģinot tetovējumu zīmēšanu ar hennu, noslēgumā dāvināja viens otram virtuālas dāvanas un laba vēlējumu. Noslēgumā viena no dalībniecēm teica: «Diena ir nodzīvota veltī, ja tu neesi smējies vai izmēģinājis kaut ko jaunu, ko tu nekad neesi darījis. Šī diena noteikti nebija nodzīvota veltī!»

12. augustā Starptautiskās jaunatnes dienas ietvaros arī Preiļos notika fotoakcija «Jaunieši var – mūsdienā Latvijas jaunieša portrets». Preiļu novada jauniešiem bija iespēja nofotografēties pie nesek atklātā novada jauniešu informācijas punkta (JIP) vai uz jaukā JIP balkoniņa Raiņa bulvārī 24.

Šonedēļ populārākie vārdi – Oļegs un Liene

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) Iedzīvotāju reģistra statistikas dati liecina, ka no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir Oļegs (10204), savukārt no sieviešu vārdiem – Liene (5435).

12.08.2013. –18.08.2013. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Citur Latvijā
12.08.	VIZMA	1042	0	188	85	Liepājas raj. — 61
12.08.	KLĀRA	279	1	118	21	Daugavpils — 17
13.08.	ELVĪRA	1920	0	598	120	Daugavpils — 214
13.08.	VELGA	1336	0	280	110	Ogres raj. — 60
13.08.	RĒZIJA	412	18	83	59	Saldus raj. — 19
14.08.	ZELMA	696	0	126	48	Liepājas raj. — 54
14.08.	ZEMGUS	16	2	5	3	Jelgava — 3
14.08.	VIRMA	13	0	3	0	Talsu raj. — 3
15.08.	ZENTA	2224	0	396	156	Liepāja — 111
15.08.	DZELDE	3	0	0	0	
15.08.	ZELDA	23	0	13	3	
16.08.	ASTRA	1077	1	300	72	Talsu raj. — 55
16.08.	ASTRĪDA	2097	0	619	153	Liepāja — 99
17.08.	VINETA	2776	0	570	281	Cēsu raj. — 125
17.08.	OĻEGS	10204	10	4603	773	Daugavpils — 985
18.08.	LIENE	5435	11	1188	586	Cēsu raj. — 271
18.08.	LIENA	433	2	92	39	Ogres raj. — 25
18.08.	HELĒNA	2432	11	750	184	Preiļu raj. — 136
18.08.	ELENA	1588	0	780	123	Liepāja — 119
18.08.	ELLENA	18	1	7	2	Liepāja — 3

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Piedāvā darbu autovadītājam ar E kategoriju darbam uz NVS valstīm.
Tālr. 26954859.

PĀRDOD jaunas McHale, Sipma un Metal – Fach preses un rulonu ietinējus. Kartupeļu novākšanas, UNIA augsnes apstrādes un sējas tehniku, savācējpiekabes Pottinger, zāles smalcinātājus u. c. tehniku.
Tālr. 29482639,
e-mail: laja@apollo.lv, www.laja.lv

Pārdod

tritikāli Vārkavas novadā. Tālr. 29447731
MERCEDES-BENZ C180, 1997. g., 1,8 benzīns. Cena: Ls 650. Tālr. 28734167
AUDI A3 1,9 TDI, 81 kw, 110 zs, 1999. g., TA 05.2014, visas ekstras. Cena Ls 2295. Tālr. 20518441.

Izīrē

1-istabu mēbelētu dzīvokli Rīgā (Pļavniekos).
Tālr. 26162288.

SIA "Mortars" iepērk skuju koku un lapu koku TARAS KLUCUS
● lapu koku tara no 14 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
● skuju koku tara no 12 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
● lapu un skuju koku tara no 24 cm – 28 Ls/m³
Piegādes vieta: "Latgran" teritorijā, Ūdrīšu pag., Krāslavas nov.
Mob. tālr. 26624477.

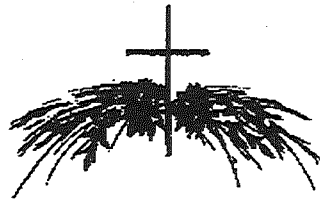
Pērk meža īpašumus, cirsmas.
Samaksa tūlītēja,
1 ha – līdz Ls 6000.
Tālr. 20207208.

SIA Agerona IEPĒRK rapsi un graudus, ir pieejams autotransports.
Tālr. 22032244,
e-mail: tm2@agerona.lv,
faks: 0037163080696.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.



...un aiziet māte pa to ceļu,
no kura nepārnāk.
**Jūtam līdzī Vitai Pastarei,
no MĀMIŅAS atvadoties.**
Dienesta viesnīcas kolēģi

Es tagad aizeju,
Bet ne jau prom, —
Es aizeju tepat —
Ar citām puķēm,
Citu sauli,
Ar citu zemi parunāt
Uz tu.

Izsakām patiesu līdzjūtību Ināras BĀRTULES ģimenei, viņu mūžībā pavadot.
Centrālās statistikas pārvaldes
Preiļu datu centra kolektīvs

Mēs klusējot paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē
Ir, bija un vienmēr būs.

Skumju brīdī esam kopā ar piederīgajiem, Ināru BĀRTULI aizsaulē aizvadot.
Konstantīna, Ināra, Ruta,
Vilma, Valentīns

Tik daudz vēl nepateiktā
No dzīves izjustā.
Tik daudz vēl nepaveiktā
No mūžā cerētā.

Esam skumju brīdī kopā ar Ināras BĀRTULES tuviniekiem.
SIA DDD-Preiļi

Noguruši apimst vēji,
Nogurusi saule riet.
Esiet sveiki, palicēji,
Manu mūžu pieminiet.

Skumstam līdzī Ināras BĀRTULES tuviniekiem

AAS "Balva" bijušie
darba kolēģi

PASMAIDĪSIM

Māte meitai:

— Meitiņ, mācies no manis, kā jādzīvo. Esmu precējusies divdesmit gadus un visu laiku milu vienu vīrieti.

Meita:

— Mammu, ja tētis to uzzinās, būs skandāls!

☺ ☺ ☺

No laulību šķiršanas tiesu protokoliem:

«Ak, es neesmu seksuāla?! Visiem esmu seksuāla, tikai viņam ne!»

«Saskatās porņukus un pieprasa no manis visādas izvīrtības — kafiju gultā viņam vajagot!»

«Viņa ir briesmīgi garlaicīga: visu laiku pieprasa naudu un seksu...»

«Bet tagad, kad esam izšķirti, patausti sev galvu — tev ragu vairāk nekā matu!»

«Viņa māte mūsu laulības dzīvē lida pa visiem caurumiem un pat gultā centās ar mums manipulēt.»

«Būtu jūs viņu redzējuši bez apakšbiksēm! Darvins droši vien viņa dēļ nolēma, ka cilvēks cēlies no pērtiķa.»

«Kā lai ar viņu dzīvo, ja viņa ir čūska nevis pēc zodiaka, bet dzīvē?»

«Bērziņš mani apprecēja nevis mīlestības dēļ, bet lai apgūtu Kamasutru, ko pierāda mūsu divi bērni.»

«Cilvēki no bēdām kaisa pelnus uz galvas. Lai viņš pēc šķiršanās kaisa pelnus biksēs!»

«Cilvēkos viņš ir pasaku princis, bet gultā trešais tēva dēls.»

«Viņš mani krāpa pa labi un pa kreisi jau pirms kāzām, kad es biju stāvoklī no viņa drauga.»

«Viņa priecājās kā bērns, kad es sadzēries uzsēdos uz kaktusa un ar galvu sasītu lampu!»

«Viņa man teica, ka viņai divdesmit astoņi, bet, kad apprecējāmies, izrādījās divdesmit deviņi. Kā es varu būt gaišo nākotni ar tādu krāpnieci?»

«Kāpēc es ar viņu apprecējos? Tāpēc, ka domāju, ja cilvēks katru dienu ir iedzēris, tad labi pelna.»

«Tikai pēc kāzām es sapratu, ko vecmāmiņa domāja, teikdama: vispirms septiņas reizes nomēri.»

☺ ☺ ☺

Satiekas divi paziņas.

— Es apbrīnoju, kā tu spēj uztvert visu tik mierīgi? Kā tev tas izdodas?

— Es vienkārši esmu ļoti labi trenēts. Man mājās ir sievasmāte, sieva, četri bērni, divi suņi un šķiltavas, kas nestrādā.

☺ ☺ ☺

Sieva:

— Man ir divas ziņas: viena laba, otra slikta.

Vīrs:

— Runā!

— Mēs šķiramies!

— Un kāda ir slikta?

Zinātnieks atklāj, no kā izmirst bites — patiesība ir skarba

Pasaules zinātnieku prātus jau ilgāku laiku nodarbina jautājums par bišu masveida bojāejas iemesliem. ASV vien bites nepieciešamas apmēram 30 miljardus dolāru vērtu graudaugu apputeksnēšanai. Amerikā bišu problēma kļuvusi tik izteikta, ka pastāv bažas, ka viena skarbāka ziema laukus varētu atstāt neapputeksnētus. Tikmēr jaunā pētījumā analizēti bišu bojāejas cēloņi, un rezultāti ir visai satraucoši — «biš-armedona» novēršana varētu būt krietni grūtāka, nekā domāts iepriekš.

Zinātnieki ilgstoši centušies atklāt, kas izraisa bišu izmiršanas sindromu (*Colony Collapse Disorder - CCD*), kas pēdējo sešu gadu laikā varētu būt vainojams ap 10 miljoni bišu saimju bojāejā. Aizdomās turēti pesticīdi, slimības veicinoši parazīti un trūcīgs uzturs. Taču Mērilendas Universitātes zinātnieki un ASV Lauksaimniecības departamenta žurnālā «Plos One» publicētā pētījumā apgalvo, ka pie vainas ir vesels pesticīdu un fungicīdu kokteilis, ko satur ziedputekšņi, kurus bites izmanto savās saimes barošanai. Tas varētu izskaidrot faktu, ka CCD gadījumos iet bojā veselās bišu saimes uzreiz.

Kad pētnieki izlases kārtībā pārbaudīja dzērveņu, arbūzu un citus augus apputeksnējošo bišu saimju ziedputekšņus ASV austrumkrastā un ar savāktajiem ziedputekšņu paraugiem ēdināja veselīgas bišu saimes, bitēm tika konstatēta samazināta spēja pretoties parazītam *Nosema ceranae*. Zinātnieki skaidro, ka CCD nevar saistīt ar kādu konkrētu pes-

ticīdu, jo pētījumā izmantotie ziedputekšņi saturēja vidēji deviņus dažādus pesticīdus un fungicīdus. Vienā ziedputekšņu paraugā atrasta pat 21 lauksaimniecības ķimikālija. Ar parazītinfekcijas riska palielināšanu tiek saistītas astoņas zināmas ķimikālijas.

Risks pieaug trīs reizes

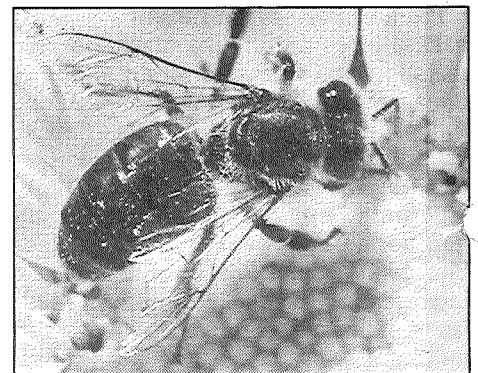
Bitēm, kas nonāca saskarsmē ar šīm ķimikālijām, parazīta riska iespēja palielinājās trīs reizes. Iepriekš ticis uzskatīts, ka lauksaimniecībā plaši izmantotie fungicīdi bitēm ir nekaitīgi, jo tie domāti dažādu sēnīšu, nevis insektu nogalināšanai.

«Palielinās pierādījumi, ka fungicīdi var ietekmēt bites, un ir nepieciešams pārvērtēt lauksaimniecībā izmantotās ķimikālijas,» uzskata viens no pētījuma autoriem Deniss van Engelsdorps.

Maz uzmanības fungicīdiem

Lauksaimnieki tiek brīdināti neizmantojot pesticīdus, kad augus apputeksnē bites, taču šādi ierobežojumi iepriekš netika vērsti pret fungicīdu izmantošanu.

Amerikas Savienotajās Valstīs bišu bojāeja kļūst arvien izteiktāka. Un tendences turpināšanās varētu izraisīt daudzās nopietnas problēmas. Piemēram, Kalifornijā tiek sarazoti 80% pasaulē tirgotā mandeļu.



Pie vainas ķimikāliju savstarpējā mijiedarbība

Pēdējos gados ar bišu bojāeju tikusi saistīta ķimikālija neonicotinoīds. Aprīli regulatori aizliedza šā pesticīda lietošanu Eiropā uz diviem gadiem. Taču van Engelsdorps uzsver: jaunākais pētījums rāda, ka bišu nāvē vainojama vairāku pesticīdu mijiedarbība.

«Pesticīdu problēma ir sarežģītāka, nekā mēs esam uzskatījuši iepriekš.

Tas nav tikai viens produkts, un tas nozīmē, ka problēmu nevar atrisināt, aizliedzot kādu vienu ķimikāliju veidu,» viņš saka.

Pie tam pētnieki izdibinājuši, ka ASV medus bites ar pesticīdiem saindējas, pat neādot ziedputekšņus no laukiem, bet to tuvumā esošajam pļavām. Arī to ziedputekšņi satur pesticīdus, lai gan pļavās tie tiešā veidā nav izmantoti. «Nav skaidrs, kā pesticīdi nonāk uz šiem augiem, taču ir nepieciešams pārskatīt pašreizējās lauksaimniecības platību apsmidzināšanas tehnikas,» saka van Engelsdorps.